

ТЕКСТУАЛЕН ДЕЛ

ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

ДОКУМЕНТАЦИОНА ОСНОВА

1. ПОВРШИНА И ОПИС НА ГРАНИЦИТЕ НА ПЛАНСКИОТ ОПФАТ СО ГЕОГРАФСКО И ГЕОДЕТСКО ОДРЕДУВАЊЕ НА НЕГОВОТО ПОДРАЧЈЕ

Границите на планскиот опфат се дефинирани со ГУП на Град Скопје (2012-2022), со површина на четврт од 22,96 ха, односно со регулациски линии на следниве сообраќајници:

-На **Исток** сервисната улица „С2“ (ул. Самоилова)

-на **Југ** бул., Гоце Делчев“

-на **Запад** оска на река Вардар и

-на **Северозапад** бул., Свети Климент Охридски“- Тунел С49-С50

Вкупната површина на планскиот опфат, што ќе се применува при изработка на **Детален урбанистички план, Градска четврт ЦС 14 Кале и СРЦ Кале, Општина Центар - Скопје**, изнесува **26,21 ха**, вклучувајќи ја и површината помеѓу регулационите линии одредена со ГУП и оските на сообраќајниците и коритото на река Вардар.

Границата на планскиот опфат може да се опише и преку координатите на секоја прекршна точка, како што следи:

точка	X=4651232.6751	Y=7536382.8843	заоблување	0.051	
заоблување	0.0136		центар	Y=7536299.2212	X=4651046.2474
центар	X=4650224.3322	Y=7532746.9084	радиус	287.2677	
радиус	3773.205		почетен агол	141	
почетен агол	15		завршен агол	152	
завршен агол	19		точка	Y=7536045.0890	X=4651180.1858
точка	X=4651429.2256	Y=7536322.5633	точка	Y=7535980.5865	X=4651053.3124
заоблување	0.0912		точка	Y=7535980.7120	X=4651052.0585
центар	X=4651365.6748	Y=7536166.3632	точка	Y=7535989.6271	X=4651003.6862
радиус	168.6333		точка	Y=7536002.4311	X=4650965.2053
почетен агол	22		точка	Y=7536019.6246	X=4650925.1073
завршен агол	43		точка	Y=7536036.8181	X=4650882.4633
точка	Y=7536289.7277	X=4651480.6460	точка	Y=7536129.5278	X=4650681.9094
точка	Y=7536275.5526	X=4651497.0099	точка	Y=7536139.7616	X=4650659.4854
точка	Y=7536266.0125	X=4651500.0078	точка	Y=7536204.7295	X=4650666.6240
заоблување	-0.091		точка	Y=7536258.5311	X=4650673.0582
центар	Y=7535770.7819	X=4651655.6301	точка	Y=7536332.1099	X=4650676.6314
радиус	519.1067		точка	Y=7536391.1508	X=4650676.7145
почетен агол	343		точка	Y=7536391.0535	X=4650696.7164
завршен агол	322		точка	Y=7536391.0535	X=4650713.3367
точка	Y=7536178.4735	X=4651334.2904	точка	Y=7536419.4961	X=4650710.5547
заоблување	-0.0018		точка	Y=7536441.5623	X=4650710.5618
центар	Y=7535770.7819	X=4651655.6301	точка	Y=7536462.8678	X=4650716.3060
радиус	519.1067		точка	Y=7536477.4188	X=4650726.3424
почетен агол	322		точка	Y=7536487.2730	X=4650741.0173
завршен агол	321		заоблување	0.1258	
точка	Y=7536176.1220	X=4651331.3291	центар	Y=7536413.8504	X=4650766.1521
заоблување	-0.0298		радиус	77.6057	
центар	Y=7535607.8771	X=4651808.7221	почетен агол	341	
радиус	742.1633		завршен агол	10	
почетен агол	320		точка	Y=7536490.3300	X=4650779.3242
завршен агол	313		точка	Y=7536441.0891	X=4650975.9066
точка	Y=7536115.3681	X=4651267.1880	заоблување	0.0145	
заоблување	0.0142		центар	Y=7531987.3769	X=4650101.3105
центар	Y=7536768.8436	X=4650583.0463	радиус	4538.7742	
радиус	946.0868		почетен агол	11	
почетен агол	134		завршен агол	14	
завршен агол	137		Вк.површина	262133.4858	
точка	Y=7536077.4765	X=4651228.8727	Периметар	2162.0021	

2. ИСТОРИЈАТ НА ПЛАНИРАЊЕТО И УРЕДУВАЊЕТО НА ПОДРАЧЈЕТО И НЕГОВАТА ОКОЛИНА

Генерален регулационен план на град Скопје е првиот официјален плански документ за град Скопје, за централното подрачје, изработен од архитект Јосиф Михајловиќ во 1929 година, што во голема мера ја задржува и продолжува морфолошката и програмската матрица на планот на град Скопје од 1914 година на архитект Димитрије Т.Леко.

Во 1948 година е изработен **Генералниот регулационен план од 1948 година** од архитект Лудјек Кубеш.

Основниот урбанистички план на град Скопје е донесен во 1965 година од Градското собрание, а по препорака на Меѓународниот консултативен одбор бил распишан меѓународен повикан конкурс за изработка на идеен урбанистички план за центарот на градот.

Во 1985 година е донесен **Основниот урбанистички план на град Скопје**.

Во 2002 е донесен **Генералниот урбанистички план на град Скопје**, плански период 2002-2012.

За просторот на Тврдината Кале досега не е направен Урбанистички план, додека за просторот на СРЦ Кале има изработено и донесено урбанистички планови кои се релевантни за планскиот опфат, уште од 2001 година, а тоа се:

- ДУП "спортско рекреативен центар Кале" ,блок 3, (2001-2006), донесен со одлука бр. 07-98/1 од 30.01.2002 год.
- ДУП "спортско рекреативен центар Кале", блок 1, (2009-2014) донесен со одлука бр. 07-2842/4 од 30.08.2010 год.
- ДУП "спортско рекреативен центар Кале", блок 2, (2012-2017) донесен со одлука бр.07-9816/12 од 21.12.2012 год.

Просторот околу предметниот плански опфат е опфатен со следните донесени урбанистички планови кои се релевантни за планскиот опфат:

- ДУП локалитет „Тетовска трошарина“ донесен со одлука бр. 07-8460/4 од 13.11.2012
- ДУП Голем Ринг -Запад донесен со одлука бр. 07-5569/18 од 18.07.2012
- ДУП Централно градско подрачје на Град Скопје- Мал Ринг Општина Центар- Скопје- изменување и дополнување донесен со одлука бр. 07-9816/8 од 21.12.2012
- ДУП локалитет „ДУКАЊИК“, донесен со одлука бр. 07-1325/1 од 15.07.2003
- ДУП „СТАРА СКОПСКА ЧАРШИЈА“ донесен со одлука бр. 07-600 од 29.09.1999 г.

Просторот опфатен со овој Детален урбанистички план е во рамките на градежниот реон на Град Скопје, третиран со Генералниот урбанистички план. Поточно, се работи за Градска четврт ЦС 14, согласно поделбата дефинирана со Генералниот урбанистички план од 2012 година.

На ниво на Градската четврт ЦС 14 Кале и СРЦ Кале како доминантна намена одредена со ГУП на Град Скопје, 2012-2022 е Д1 (парковско зеленило)
Други групи класи на намени се

Б- КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ
В- ЈАВНИ ИНСТИТУЦИИ
Д- ЗЕЛЕНИЛО, СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА
Е- ИНФРАСТРУКТУРА

3. ПОДАТОЦИ ЗА ПРИРОДНИ ЧИНители

Природните карактеристики на едно подрачје претставуваат збир на вредности и обележја создадени од природата, без учество и влијание на човекот. Тие ги опфаќаат: географската и геопрометната положба на подрачјето, релјефните карактеристики, геолошки, педолошки, хидрографски, сеизмички, климатски и др.

3.1 ГЕОГРАФСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Општина Центар е во состав на градот Скопје и претставува негова централна општина. Се наоѓа во средишниот и јужниот дел на градот, го опфаќа плоштадот Македонија, двата брега на реката Вардар и дел од планината Водно. Како централна општина на градот Скопје, а воедно и на Република Македонија на нејзината територија се наоѓаат Владата, Собранието, неколку министерства и многу државни заводи, агенции и управи. На територијата на општината се наоѓаат и ректоратот на скопскиот универзитет Св. Кирил и Методиј заедно со неколку факултети и собранието на град Скопје.

Предмет на планирање е просторот кој според ГУП на град Скопје се дефинира како Градска четврт ЦС 14.

Просторот на предметниот детален урбанистички план е сместен во северниот дел на Општина центар и го зафаќа локалитетот на Скопското Кале. Скопската Тврдина Кале се наоѓа на ридот Градиште, во самиот центар на Скопје, на левиот брег на реката Вардар и делумно во западниот дел од чаршијата. Скопското Кале е најстариот симбол на Град Скопје и заедно со Камениот Мост се најпознатите белези на градот и неговата историја. Калето како доминантна точка надвиснува на градот и освен што е познато како еден од највредните споменици на култура во Скопје, Кале е и заштитено природно подрачје. Исто така во рамки на предметниот плански опфат е спаѓа и делот на левиот брег на реката Вардар во подножјето на ридот на скопското Кале.

3.2 КЛИМАТСКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Ова подрачје е под влијание на континентална средоземна клима. Тука се судираат континенталната клима од север и медитеранската од југ, чие влијание е ослабено. Основни карактеристики се остри и влажни зими како и суви и жешки лета.

Средната повеќегодишна температура на воздухот во Скопје изнесува 12.4°C. Средните минимални температури на воздухот во градот Скопје варираат во границите помеѓу - 3.6°C во месец јануари до 14.8°C. Средната годишна минимална температура на воздухот изнесува 6.0°C и варира помеѓу 5.2°C во 1985 година до 6.8°C во 1972 година. Средната максимална температура на воздухот е во границите помеѓу 3.8°C во најстудениот месец (јануари) и

30.0°C во најтоплиот месец (август). Средната годишна максимална температура на воздухот изнесува 17.4° C и варира помеѓу 17.0° C во 1973 година до 19.5°C во 1977 година.

Просечниот датум со пролетен мраз во Скопската Котлина се движи во границите помеѓу 8 до 13 април. Просечната дата на првиот есенски мраз се движи во границите помеѓу 22 и 26 октомври.

Од годишната ружа на зачестеност и средните брзини на ветровите нацртани според анемографски мерења од главната метеоролошка станица Скопје - Зајчев Рид, се забележува дека најзачестена насока е западната со 180 ‰, потоа запад - југозападната (WSW) со 123 ‰ и на крајот од северозападната (NW) со 120 ‰

Годишната сума на врнежите се движи помеѓу 500 и 600 мм. Врнежите од снег во градот Скопје и Скопската Котлина се вообичаена појава во периодот од ноември до месец март. Во тој период просечно годишно се јавуваат помеѓу 4 дена во 1979 година, 7 дена во 1989 година до 32 дена во 1981 година со врнежи од снег.

Скопската Котлина е специфично подрачје со појавата на магли и температурни инверзии како и зголемена загаденост на воздухот при такви состојби на времето.

3.3 РЕЉЕФНИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Скопска Котлина или Скопско Поле — една од поголемите котлини во Македонија. Таа претставува втора котлина по течението на реката Вардар. Скопската Котлина е образувана од планините Жеден, Ивање (Матка) и Сува Гора на запад, Скопска Црна Гора на север, Градиштанска Планина (Ѓуриште) на исток и североисток, Голешница на југоисток и Китка, Караџица и Водно, односно масивот на Мокра Планина на југ.

Скопската Котлина е пространа котлина која се наоѓа во северниот дел на Македонија. Претставува длабока и спуштена потонатина по должината на раседните линии и целосно влегува во составот на Вардарската тектонска зона. Заграена и опкружена е со високи планини од сите страни. Таа претставува дел од композитната долина на реката Вардар, која навлегува во котлината од Дервенската Клисура на северзапад, а ја напушта влегувајќи во Таорската Клисура на југ. Котлината зафаќа површина од 1924 км² и има правец на протегање северзапад-југоисток. Средишниот дел на котлината е пространата алувијална рамнина на реката Вардар, односно Скопското поле. Се издигнува од 225 метри како најниска до 2540 метри како највисока точка. Просечната надморска височина изнесува 281 метар, а градот Скопје е расположен на 245 метри.

Предметниот плански опфат го опфаќа локалитетот на тврдината на Скопското Кале и делот на левиот брег на реката Вардар. Делот на Калето претставува висок и стрмен рид уште познат како Градиште, кој во насока север-југ се протега покрај течението на реката Вардар. Ридот Градиште е едно од ретките издигнувања во рамки на Скопската Котлина. Се карактеризира со висински разлики од 245 до 300 мнв.

3.4. ХИДРОЛОШКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Максималното ниво на подземните води се движи до 4м. Поистакнати хидрографски проблеми, во смисла на поројни текови, високи подземни води и сл., не постојат. Планскиот опфат на предметниот ДУП ја опфаќа и реката Вардар, која е најголемата река во Република Македонија. Долга е 388 км и нејзиниот речен слив опфаќа површина од приближно 25.000 км².

Пред регулирањето на реката Вардар појасот помеѓу Калето и Вардар имал поинаква морфологија, постоел остров каде реката се делела на два крака од кој левиот зафаќал дол од локалитеот. Во 1926 година, југословенскиот палеонтолог Павловиќ под тврдината Кале, во жолтеникави глиновити песоци одредил неколку вида на водени, речни и езерски фосили од родовите *Unio*, *Pisidium*, *Ancylus*, *Planorbis*, *Prososthenia*, *Neritodonta* и др. Тие всушност претставуваат докази за некогашното течение на реката Вардар, како и за езерската фаза на Скопската Котлина. Поради овие причини, во 1987, од Сојузното Собрание, локалитетот Скопско Кале бил прогласен за заштитено подрачје од категоријата Споменик на природата. Ова подрачје опфаќа површина од околу 2 ha.

3.5 ГЕОЛОШКИТЕ КАРАКТЕРИСТИКИ

Според геолошките услови теренот, според стабилноста, е категоризиран како претежно нестабилен каде се можни појави на сите деформации во природни услови, или при делувањето на човекот.

Од геолошки аспект, составот на Скопската котлина е хомоген. Застапени се различни видови почви: песочноглинести, колувијални, делувијални почви, верти- почви, хроматни камбо-почви (циметни шумски почви), камбо-почви (кафеави шумски почви), флувијални почви (алувијални почви), флувијални-ливадски почви (хумусни флувијални почви) итн.

Генерално, земјата до 12m е составена од следниве супстанции: хумус; почва со ситни честички и ситнозрнест песок со средно јака конзистенција (цврстина) и со темно кафеава боја; ситнозрнеста глина, ситнозрнест и крупнозрнест песок и чакал и органски примеси со средно пластични и средно јака конзистенција и со кафеава боја; ситен до крупен чакал со песоклива, средна до јака концентрација со присуство на кварцна прашина и променлив процент на гранули и со светло црвенкаста и кафеава боја.

Поточно земено за предметниот плански опфат - Локалитетот Кале лежи на јужниот крај на високата геолошка тераса од петрифицирани лапорести седименти и слоеви на мек песочник, која се протега покрај Лепенец и Вардар од некогашно Скупи. Кале има форма на триаголник, одгоре зарамнет и со изразит пат на јужната и западната страна. Источната страна каскадно слегува кон Скопско Поле и кон коритото на некогашната река Серава и на неа се наоѓа дел од Старата чаршија, а северната страна е поврзана со ридовите и височинките што се составен дел на подножјето на Скопска Црна Гора. Станува збор за природно заштитен и тешко пристапен терен, кој уште од најстари времиња бил погоден за населување. Доминантно е составен од седиментни карпи. Со поновите анализи на подрачјето, според Просторниот план се дава предлог ова подрачје поради неговата се поголема урбанизираност да влезе во пониска категорија на заштита, односно да се прогласи за Природна реткост. Скопското Кале од кога за прв пат се откриени фосилните остатоци до сега не било палеонтолошки истражувано и нема детални информации за палеонтолошките остатоци што се наоѓаат под него.

Рах F. (1922) во трудот „Die fossile flora von Uesqueb in Mazedonien“ опишал неколку видови фосилна флора од Скопскиот неогенски Басен, кои претставуваат први откриени и одредени фосили на флора во Македонија. Имено, во 1917 – 1918 година, Girich и K. Gripp во правливите песоци од под Скопското Кале и во лапорците од селото Сопиште, собрале богат фосилен листен материјал и му го предале на Рах од Бреслав, Германија, кој флората детаљно ја проучил и ги одредил следните видови: *Glyptostrobus europeus*, *Sequoia langsdorfi*, *Myrica lignitum*, *M. hakeaefolia*, *M. oeningensis*, *Castanea atavia*, *Fagus attenuata*,

Cassia zephyri, *Robinia subcordata*, *Ailanthus dryandroides*, *Celastrus elaeagnus*, *Acer trilobatum*, *A. sp.*, *Rhamnus rossmaessleri*, *Rhododendron sp.*, *Olea* *noti*.

Ова подрачје не е значајно само поради фосилните остатоци. Калето заедно со Гази Баба и Водно се најголемите зелени острови во Скопје кои имаат улога во одржувањето на квалитетниот живот во градот, а претставуваат и значаен простор за локалниот биодиверзитет. Според Студијата за озеленување и пошумување на подрачјето на Град Скопје, иако Калето е зелена површина најблиска до централното подрачје тоа моментално е едно од најмалку посетуваните места во градот.

Поради морфологијата на теренот и геолошките карактеристики на почвата силно изразени појави и процеси на ерозија се присутни на косината на тврдината Кале, на локацијата кај спортскиот комплекс Кале. Процесите се доминантно од површински тип од III и II категорија на ерозија, а се последица на исклучително големиот, скоро вертикален наклон на косината и слабата заштита со вегетација. Појавите и процесите на ерозија од II категорија на ерозија се застапени со само 0.3%.

3.6 СЕИЗМИЧКИ КАРАКТЕРИСТИКИ

Според досега набљудуваните земјотреси во 1963 година е регистриран епицентар со интензитет над 6⁰ по МЦС скалата и длабочина на жариштето од 10 км. Според очекуваните сеизмички интензитети оваа локација е изложена на потреси над 9⁰ по МЦС скалата. Генерално гледано терените со плиоценски седименти се поволни за градба со тоа што е исклучена можноста за појава на катастрофални земјотреси за експлоатациониот век на објектите.

4. ПОДАТОЦИ ЗА СОЗДАДЕНИТЕ ВРЕДНОСТИ И ЧИНТЕЛИ

Анализата на постојната состојба на градежниот фонд покажува дека во предметниот опфат има изградени објекти за домување кои се во многу лоша состојба на одржаност. Во рамки на планскиот опфат има евидентирани постоечки мали комерцијални и деловни објекти, како и објекти за домување и спорт и рекреација. Има реализирани објекти во добра состојба на одржаност со намена В3 - Култура, В4 - Државни институции, В4 - Деловни простори, В5 - Хотелски комплекси и Д3 - Спорт и рекреација. Објектите евидентирани со намена А1 - Домување во станбени куќи, В1 - Мали комерцијални и деловни намени како и намена Г4 - Стоваришта/складови се во полоша состојба на одржаност.

Согласно важечките Детални урбанистички планови во рамки на планскиот опфат по течението на реката Вардар планирани се објекти со поголема висина и катност кои би ги попречувале визуриите кон Калето и Музејот.

Во просторот помеѓу тврдината Кале и Музејот на Современа уметност евидентирани се поголем број на поостари и новоизградени објекти кои ги нарушуваат вредностите на просторот.

Постојната улична мрежа во рамки на планскиот опфат се карактеризира со недодефинирани улични профили. Секундарната улична мрежа во северниот дел на опфатот е недодефинирана. Пешачкото движење во рамки на опфатот е неkontинуирано, со изоставени тротоари на делови. Постојната сообраќајна мрежа и јавните површини не овозможуваат поврзување на локалитетот Кале со кејот на реката Вардар.

5. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ЗЕМЈИШТЕТО И ЗЕЛЕНИЛОТО ВО ПЛАНСКИОТ ОПФАТ, НА ИЗГРАДЕНИОТ ГРАДЕЖЕН ФОНД И ВКУПНАТА ФИЗИЧКА СУПРАСТРУКТУРА

Земјиштето на предметниот простор со површина од 26,21 ха е ангажиран во делумно изградено земјиште и зеленило. Неизграденото земјиште зафаќа 11,09% од планскиот опфат, а доминантна намена во рамки на опфатот е Д1 - Парковско зеленило со 43,16% од опфатот. Евидентирани се следните класи на намени:

ДУП ГРАДСКА ЧЕТВРТ ЦС 14 КАЛЕ И СРЦ КАЛЕ			
A1 - ДОМУВАЊЕ ВО СТАНБЕНИ КУЌИ	6556.35m ²	2.50%	
B1-МАЛИ КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	2636.78m ²	1.01%	
B4- ДЕЛОВНИ ПРОСТОРИИ	12076.16m ²	4.61%	
B5 - ХОТЕЛСКИ КОМПЛЕКСИ	267.36m ²	0.10%	
B3- КУЛТУРА	20680.58m ²	7.89%	
B4- ДРЖАВНИ ИНСТИТУЦИ	3858.65m ²	1.47%	
G4 - СТОВАРИШТА/СКЛАДОВИ	807.28m ²	0.31%	
H3 - НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ	29069.80m ²	11.09%	
D1- ПАРКОВСКО ЗЕЛЕНИЛО	113140.97m ²	43.16%	
D2- ЗАШТИТНО ЗЕЛЕНИЛО	15558.75m ²	5.94%	
D3- СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	4324.88m ²	1.65%	
E1 - КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	53094.57m ²	20.25%	
E2- КОМУНАЛНА СУПРАСТРУКТУРА	61.35m ²	0.02%	
ВКУПНО	262133.48m²	100.00%	

Урбанистичките показатели за предметниот плански опфат укажуваат дека локалитетот е со процент на изграденост од 11% и коефициент на искористеност од 0,24.

Во рамки на планскиот опфат евидентирана е површина со намена Д1 Парковско зеленило од 113140,97 m² и заштитно зеленило Д2 - од 15558,75 m².

Вкупната површина за намена домување во рамки на планскиот опфат 6556,35 m², бруто развиена површина од 3852,01 m² односно 24 објекти за домување. Бројот на постојни жители во планскиот опфат изнесува 86 жители (24 семејства).

Детален урбанистички план, Градска четврт ЦС 14 Кале и СРЦ Кале, Општина Центар - Скопје

На локалитетот при инвентаризацијата на содржините и функциите на теренот инвентаризирани се објекти кои се прикажани табеларно.

ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ИЗГРАДЕН ГРАДЕЖЕН ФОНТ -ДУП ГРАДСКА ЧЕТВРТ ЦС 14 КАЛЕ И СРЦ КАЛЕ												
Број на катастарска парцела	објект	површина на парцела m ²	површина под објект m ²	вкупна површина под објект m ²	катност	развиена бруто површина m ²	вкупна развиена бруто површина m ²	процент на изграденост	коэффициент на искористеност	вид на конструкција	класа на намена	состојба
9540	1.01	295.50m ²	128.28m ²	128.28m ²	П+1+ПК	384.85m ²	384.85m ²	43%	1.30	СК	A1	Д
9545	1.02	186.05m ²	87.92m ²	87.92m ²	П+1	175.85m ²	175.85m ²	47%	0.95	МЕ	A1	С
9546	1.03	236.20m ²	131.14m ²	131.14m ²	П+1	262.29m ²	262.29m ²	56%	1.11	МЕ	A1	С
9549	1.04	481.47m ²	169.65m ²	169.65m ²	П+1	339.29m ²	339.29m ²	35%	0.70	СК	B3	Д
9547/1	1.05	457.37m ²	120.17m ²	120.17m ²	П+1	240.34m ²	240.34m ²	26%	0.53	СК	A1	С
9551/4	1.06	2001.12m ²	962.11m ²	962.11m ²	П+5	5772.68m ²	5772.68m ²	48%	2.88	СК	B4	Д
9553/2	1.07	1005.76m ²	705.81m ²	705.81m ²	П+5	4234.88m ²	4234.88m ²	70%	2.13	СК	B4	Д
9554/1	1.07a	440.30m ²	153.53m ²	153.53m ²	П+5	921.20m ²	921.20m ²	35%	2.09	СК	B4	Д
9552/2	1.07b	545.25m ²	434.20m ²	434.20m ²	П+5	2605.18m ²	2605.18m ²	80%	4.78	СК	B4	Д
9557/1	1.08	1857.65m ²	731.46m ²	731.46m ²	П+2	2194.39m ²	2194.39m ²	39%	1.18	СК	B4	Д
9551/2	1.09	422.97m ²	13.52m ²	13.52m ²	П	13.52m ²	13.52m ²	3%	0.03	-	E2/H3	Д
5537	1.10	1422.25m ²	1422.25m ²	1422.25m ²	П+2	4266.75m ²	4266.75m ²	100%	3.00	СК	B4	Д
5535	1.11	185.91m ²	185.91m ²	185.91m ²	П	185.91m ²	185.91m ²	100%	1.00	СК	B4	Д
5531/1	1.11a	4482.38m ²	207.86m ²	383.85m ²	П	207.86m ²	383.85m ²	9%	0.09	СК	B4	Д
	1.12		33.27m ²		П	33.27m ²				СК	E2/B4	
	1.13		142.72m ²		П	142.72m ²				МЕ	B4	Д
5534	1.14	664.07m ²	664.07m ²	664.07m ²	П+1	1328.13m ²	1328.13m ²	100%	2.00	СК	B4	Д
5531/2	1.15	7.57m ²	7.57m ²	7.57m ²	П	7.57m ²	7.57m ²	100%	1.00	/	E2	/
5532	1.16	89.29m ²	89.29m ²	89.29m ²	П	89.29m ²	89.29m ²	100%	1.00	МЕ	B4	Д
5533	1.17	6.99m ²	6.99m ²	6.99m ²	П	6.99m ²	6.99m ²	100%	1.00	/	E2	/
5526	1.18	4324.88m ²	4324.88m ²	4324.88m ²	П/П+1	4324.88m ²	8318.75m ²	100%	1.92	СК	Д3	Д
5523	1.19	98.70m ²	98.70m ²	98.70m ²	П	98.70m ²	98.70m ²	100%	1.00	МЕ	Г4	С
5524/1	1.20	1248.00m ²	913.50m ²	913.50m ²	П	913.50m ²	913.50m ²	73%	0.73	СК	B1	С
5530/3	1.20a	24.20m ²	24.20m ²	24.20m ²	П	24.20m ²	24.20m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5530/9	1.20b	9.70m ²	9.70m ²	9.70m ²	П	9.70m ²	9.70m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5527	1.20c	200.32m ²	200.32m ²	200.32m ²	П	200.32m ²	200.32m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5530/2	1.20r	40.99m ²	40.99m ²	40.99m ²	П	40.99m ²	40.99m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5522	1.21	1113.57m ²	1113.57m ²	1113.57m ²	П	1113.57m ²	1113.57m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5530/1	1.22	12824.00m ²	708.58m ²	708.58m ²	П	708.58m ²	708.58m ²	6%	0.06	СК	Г4/H3	С
5055	1.23	263.84m ²	38.77m ²	134.09m ²	П+1	77.54m ²	268.18m ²	51%	1.02	СК	A1	С
	1.24		52.66m ²		П+1	105.33m ²				СК		С
	1.25		42.66m ²		П+1	85.31m ²				МЕ		Л
5052	1.26	166.79m ²	95.63m ²	95.63m ²	П	95.63m ²	95.63m ²	57%	0.57	МЕ	A1	Д
5053	1.27	195.31m ²	83.33m ²	83.33m ²	П	83.33m ²	83.33m ²	43%	0.43	МЕ	A1	Д
5553	1.28	135.11m ²	82.79m ²	82.79m ²	П	82.79m ²	82.79m ²	61%	0.61	МЕ	A1	Д
5552	1.29	145.84m ²	70.50m ²	70.50m ²	П+1	141.01m ²	141.01m ²	48%	0.97	СК	A1	Д
5551	1.30	132.29m ²	76.99m ²	76.99m ²	П	76.99m ²	76.99m ²	58%	0.58	МЕ	A1	Д
5071/1	1.30	113784.25m ²	68.49m ²	408.80m ²	П	68.49m ²	536.63m ²	0.4%	0.00	МЕ	A1/Д1	С
	1.31		99.22m ²		П+1	198.43m ²				СК		Д
	1.33		73.24m ²		П	73.24m ²				МЕ		Д
	1.34		44.26m ²		П	44.26m ²				МЕ		С
	1.35		42.07m ²		П	42.07m ²				МЕ		Л
	1.36		29.40m ²		П	29.40m ²				МЕ		Л
	1.37		36.46m ²		П	36.46m ²				МЕ		Л
5550	1.38		15.65m ²		П	44.26m ²				МЕ		Л
5549	1.39	284.11m ²	133.42m ²	133.42m ²	П+ПК	266.84m ²	266.84m ²	47%	0.47	СК	B4	Д
5546/1	1.40	42.72m ²	42.72m ²	42.72m ²	П+ПК	85.45m ²	85.45m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Д
5546/2	1.41	79.97m ²	50.54m ²	50.54m ²	П	50.54m ²	50.54m ²	63%	0.63	МЕ	A1	Д
5545	1.42	79.90m ²	49.94m ²	49.94m ²	П	49.94m ²	49.94m ²	62%	0.62	МЕ	A1	Д
5544	1.43	169.64m ²	67.00m ²	67.00m ²	СУ+П	134.01m ²	134.01m ²	39%	0.39	СК	A1	Д
5543	1.44	141.36m ²	84.03m ²	84.03m ²	СУ+П	168.06m ²	168.06m ²	59%	0.59	СК	A1	Д
5543	1.45	486.26m ²	48.97m ²	96.22m ²	П+ПК	97.95m ²	192.43m ²	20%	0.40	МЕ	A1	Д
	1.46		47.24m ²		П+ПК	94.49m ²				МЕ		Д
5071/2	1.47	1350.61m ²	413.90m ²	413.90m ²	П+1+ПК	1241.70m ²	1241.70m ²	31%	0.92	СК	B3	Д
5541	1.48	18848.50m ²	2926.54m ²	2926.54m ²	П+1	5853.09m ²	5853.09m ²	16%	0.31	СК	B3	Д
5072/1	1.49	375.50m ²	375.50m ²	375.50m ²	П	375.50m ²	375.50m ²	100%	1.00	МЕ	A1	С
5071/8	1.50	23.99m ²	23.99m ²	23.99m ²	П	23.99m ²	23.99m ²	100%	1.00	МЕ	A1	С
5073	1.51	267.36m ²	267.36m ²	267.36m ²	П	267.36m ²	267.36m ²	100%	1.00	МЕ	B5	С
5074	1.52	159.73m ²	159.73m ²	159.73m ²	П	159.73m ²	159.73m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Ц
5075	1.53	69.11m ²	69.11m ²	69.11m ²	П	69.11m ²	69.11m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Л
5076	1.54	207.99m ²	104.78m ²	104.78m ²	П	104.78m ²	104.78m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Л
	1.55		103.20m ²		П	103.20m ²				МЕ		Л
5077	1.56	43.48m ²	43.48m ²	43.48m ²	П	43.48m ²	43.48m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Л
5540/1	1.57	2053.60m ²	47.11m ²	47.11m ²	П	47.11m ²	47.11m ²	2%	0.02	МЕ	A1	С
5540/2	1.58	2956.73m ²	61.12m ²	168.48m ²	П+1	122.24m ²	229.60m ²	6%	0.08	МЕ	B4	С
	1.59		107.36m ²		П	107.36m ²				СК		Д
ВКУПНО		177136.44m ²	20011.35m ²	20011.35m ²		41597.86m ²	45591.74m ²	11%	0.26			

6. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА И СНИМАЊЕ НА ПОСТОЈНИ СПОМЕНИЧНИ ЦЕЛИНИ, ГРАДБИ ОД КУЛТУРНО – ИСТОРИСКО ЗНАЧЕЊЕ И КУЛТУРНИ ПРЕДЕЛИ

Во рамките на планскиот опфат има евидентирани споменички целини и градби од културно историски значење и културни предели, согласно дописот од Министерство за Култура – Управа за заштита на културно наследство. Согласно Генералниот урбанистички план во кој се вградени Заштитните –конзерваторски основи, а одобрени од Управата со Решение УП 17-709 од 26.10.2018 год, констатирано е дека во планскиот опфат се наоѓаат повеќе заштитени добра донесени со следниве решенија:

- Решението за поставување под заштита на законот на културно-историскиот споменик на Крепостата во Скопје (Кале) (бр. 36 од 10.03.1952 година), донесено од Централниот завод за заштитување на културните споменици и природните реткости во Македонија, Скопје;
- Решението за утврдување својство споменик на културата на Скопска тврдина "Кале" во Скопје (бр. 122/74 од 25.04.1969 година), донесено од Заводот за заштита на спомениците на културата на град Скопје, Скопје;
- Решението за регистрација на недвижно културно наследство НУ Музеј на современата уметност – Скопје (УП бр. 18-614 од 13.11.2013 година), донесено од Управата за заштита на културното наследство;
- Одлуката за прогласување на Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје за културно наследство од особено значење, поткатегорија големо значење (бр. 44-5363/1 од 10.10.2017 година), донесена од Владата на Република Македонија ("Сл. весник на РМ" бр. 147/18).

За потребите на Детален урбанистички план Градска четврт ЦС 14 Кале и СРЦ Кале, Општина Центар изработени се Заштитно-конзерваторски основи од надлежната установа НУ Конзерваторски центар -Скопје и истите се одобрени со Решение бр. УП 17-709 од 26.10.2018 год. од Управата за заштита на културно наследство; и Анекс на Заштитно конзерваторски основи за културното наследство за подрачјето на опфат на ДУП за Градска Четврт ЦС 14 Општина Центар - Скопје одобрен со Решение бр. УП17-266 од 09.04.2021 година од Управата за заштита на културно наследство.

ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА НЕДВИЖНИ ДОБРА ВО ГРАНИЦИТЕ НА ОПФАТОТ НА ЗАШТИТНО-КОНЗЕРВАТОРСКИТЕ ОСНОВИ

ИНВЕНТАР НА ЗАШТИТЕНИ НЕДВИЖНИ ДОБРА

Во подрачјето на опфат на овие Заштитно-конзерваторски основи односно во подрачјето на Градска четврт ЦС 14", Општина Центар , Скопје има три заштитени недвижни добра.

- 1. Споменик на Културата –Скопската тврдина „Кале"-Скопје**
- 2. Спомен-куќата на Лазар Личеновски –Скопје**
- 3. Споменик-Музеј на Современа уметност-Скопје**

. Споменик на културата – Скопска тврдина "Кале" во Скопје

	
назив	Скопска тврдина "Кале" во Скопје
локација	Рид "Градиште", Општина Центар, Скопје
граница на доброто	Границите на доброто дадени се подолу.
координати на границите на доброто	Координатите на границите на доброто дадени се подолу.
катастарски парцели (КП) во границите на доброто	Катастарските парцели (КП) во границите на доброто дадени се подолу.
катастарски парцели (КП) со кои граничи доброто	Катастарските парцели (КП) со кои граничи доброто дадени се подолу.
граница на контактна зона	нема
површина на доброто	Површината на Споменикот на културата - Скопска тврдина "Кале" во Скопје изнесува 68.175 м ² (6,82 хектари).
автор на доброто	непознати
време на настанување	- рано енеолитска населба (крај на V и ран IV милениум п.н.е.) - бронзенодопска населба (III милениум п.н.е.) - средно бронзенодопска населба (II милениум п.н.е.) - населба од преодниот период од бронзено во железно време (XII-X век п.н.е.) - раноантички активности на Скопското Кале (V до IV век п.н.е.) - прво средновековно утврдување (X-XIII век), со две фази: - Самоилова фаза (X-XI век) - Комненска фаза (XII-XIII век) - средновековно Кале под српска управа (XIII-XIV век, 1282-1392) - тврдина во рано отоманско време (XV-XVII век), со две фази: - од 1392 до големиот земјотрес 1555 година - од 1555 година до Пиколомини 1689 година

	- тврдина во доцно отоманско време (XVIII-XIX век, 1700-1860) - тврдина (крај на XIX век низ XX век до земјотресот 1963 година)
вид	населба и тврдина

Назив на доброто:

Според актите за заштита, доброто го има следниот назив:

Споменик на културата - Скопска тврдина "Кале" во Скопје.

Класификација на доброто:

Според актите за заштита, доброто нема класификација.

Граници на доброто (според геодетска подлога од 1929 година):

Според геодетска подлога од 1929 година, граници на доброто биле границите на КП 3080.

Граници на доброто (според ажурирана геодетска подлога):

Според ажурирана геодетска подлога, доброто ги има следните граници:

- *Север* – Северна граница на доброто е линијата што ја сече КП 5071/1, од пресечната точка со западната граница на КП 5071/1 до пресечната точка со источната граница на КП 5071/1. Северната граница на доброто започнува во пресечната точка на западната граница на КП 5071/1 со линијата што ја сече КП 5071/1 и оди кон исток по линијата што ја сече КП 5071/1 јужно од постојниот паркинг и продолжува по јужната линија на постојниот пат кон паркингот, го сече патот и завршува во пресечната точка со источната граница на КП 5071/1.

- *Исток* – Источна граница на доброто е дел од источната граница на КП 5071/1, од пресечната точка со северната граница на доброто до пресечната точка со Кружната кула од надворешниот одбранбен појас на тврдината. Источната граница започнува во пресечната точка на северната граница на доброто со источната граница на КП 5071/1 и оди кон југ по источната граница на КП 5071/1 до пресечната точка со Кружната кула од надворешниот одбранбен појас на тврдината.

- *Југ* – Јужна граница на доброто е дел од јужната граница на КП 5071/1, од пресечната точка со Кружната кула од надворешниот одбранбен појас на тврдината до пресечната точка со западната граница на КП 13678/1 (улица "Самоилова"). Јужната граница на доброто започнува во пресечната точка на источната граница на КП 5071/1 со Кружната кула од надворешниот одбранбен појас на тврдината и оди кон запад по јужната граница на КП 5071/1 до пресечната точка со западната граница на КП 13678/1 (улица "Самоилова").

- *Запад* – Западна граница на доброто е дел од западната граница на КП 5071/1, од пресечната точка со западната граница на КП 13678/1 (улица "Самоилова") до пресечната точка со северната граница на доброто. Западната граница на доброто започнува во пресечната точка на западната граница на КП 5071/1 со западната граница на КП 13678/1 (улица "Самоилова").

Координати на границите на доброто (според ажурирана геодетска подлога):

Според ажурирана геодетска подлога, границата на доброто има вкупно 94 точки на прекршување, со нумерација од реден број 1 до реден број 94, при што точката 94 е идентична со точката 1.

На северната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 1 до реден број 25 (нумерацијата е од запад кон исток). На источната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 25 до реден број 33 (нумерацијата е од север кон југ). На јужната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 33 до реден број 61 (нумерацијата е од исток кон запад). На западната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 61 до реден број 94 односно реден број 1 (нумерацијата е од југ кон север).

Точките на прекршување на границата на доброто ги имаат следните координати (X, Y):

точка 1 (536221.1300, 4651006.3700), точка 2 (536247.2906, 4650974.5090),
точка 3 (536257.5040, 4650969.9530), точка 4 (536270.5333, 4650965.3459),
точка 5 (536274.6381, 4650963.3359), точка 6 (536275.5240, 4650965.1930),
точка 7 (536282.2830, 4650973.2380), точка 8 (536294.8490, 4650988.5430),
точка 9 (536294.8490, 4650988.5430), точка 10 (536307.1300, 4650999.7580),
точка 11 (536312.4630, 4651004.5170), точка 12 (536315.8840, 4651006.2070),
точка 13 (536321.2610, 4651008.6080), точка 14 (536331.0280, 4651009.4020),
точка 15 (536335.8180, 4651008.4670), точка 16 (536340.2170, 4651007.4000),
точка 17 (536361.3550, 4651002.6420), точка 18 (536363.5200, 4651001.8430),
точка 19 (536363.6644, 4651001.8032), точка 20 (536391.6590, 4650994.0780),
точка 21 (536409.4810, 4650985.9150), точка 22 (536418.5630, 4650980.5340),
точка 23 (536422.5138, 4650976.8933), точка 24 (536423.7570, 4650974.8790),
точка 25 (536434.4035, 4650967.3574), точка 26 (536449.4300, 4650907.9700),
точка 27 (536450.3500, 4650904.7300), точка 28 (536464.3800, 4650850.2800),
точка 29 (536464.8000, 4650847.2600), точка 30 (536482.7000, 4650777.8400),
точка 31 (536484.0500, 4650770.2000), точка 32 (536483.8500, 4650765.6100),
точка 33 (536484.0000, 4650763.9500), точка 34 (536484.5300, 4650757.0500),
точка 35 (536483.8740, 4650749.1400), точка 36 (536476.4600, 4650734.3400),
точка 37 (536471.8600, 4650729.2400), точка 38 (536466.2300, 4650724.4400),
точка 39 (536460.2300, 4650721.2900), точка 40 (536448.9500, 4650717.3900),
точка 41 (536437.7400, 4650715.6800), точка 42 (536421.1000, 4650716.0000),
точка 43 (536407.9300, 4650716.7700), точка 44 (536399.4800, 4650717.3500),
точка 45 (536389.7514, 4650718.4319), точка 46 (536387.9700, 4650718.6300),
точка 47 (536374.8000, 4650719.9300), точка 48 (536361.1000, 4650720.9300),
точка 49 (536354.1300, 4650721.6700), точка 50 (536330.2800, 4650725.4600),
точка 51 (536314.7100, 4650727.9300), точка 52 (536300.9900, 4650730.8800),
точка 53 (536285.6800, 4650735.5400), точка 54 (536276.8100, 4650737.9300),
точка 55 (536266.2700, 4650740.4200), точка 56 (536258.6700, 4650741.9900),
точка 57 (536244.7000, 4650744.6300), точка 58 (536239.9500, 4650745.5600),
точка 59 (536233.4200, 4650746.9600), точка 60 (536227.1600, 4650748.9200),
точка 61 (536223.2000, 4650751.3200), точка 62 (536218.6800, 4650755.6900),
точка 63 (536216.7900, 4650759.2800), точка 64 (536215.4100, 4650762.3700),
точка 65 (536214.6100, 4650765.3200), точка 66 (536212.7900, 4650772.6100),
точка 67 (536209.0000, 4650785.7900), точка 68 (536207.7700, 4650790.5100),
точка 69 (536206.6500, 4650793.9700), точка 70 (536206.1500, 4650796.9200),
точка 71 (536204.5606, 4650800.3179), точка 72 (536201.1170, 4650812.4602),

точка 73 (536200.3300, 4650815.7100), точка 74 (536199.1700, 4650820.3700),
точка 75 (536195.2700, 4650834.9400), точка 76 (536194.6800, 4650838.3400),
точка 77 (536194.2800, 4650840.0100), точка 78 (536192.4786, 4650850.4840),
точка 79 (536191.8300, 4650853.9500), точка 80 (536190.7500, 4650858.4700),
точка 81 (536189.9200, 4650865.6900), точка 82 (536188.9200, 4650871.1686),
точка 83 (536189.2800, 4650895.4100), точка 84 (536189.2800, 4650899.6700),
точка 85 (536190.0900, 4650920.6700), точка 86 (536193.5200, 4650939.0700),
точка 87 (536194.5300, 4650942.0200), точка 88 (536199.6400, 4650955.7200),
точка 89 (536207.7400, 4650970.6600), точка 90 (536214.7500, 4650984.5400),
точка 91 (536214.7500, 4650984.5400), точка 92 (536217.8700, 4650993.1000),
точка 93 (536218.9400, 4650997.6200), точка 93 (536221.1300, 4651006.3700).

Катастарски парцели (КП) во границите на доброто

(според геодетска подлога од 1929 година):

Според геодетска подлога од 1929 година, во границите на доброто се наоѓала КП 3080.

Катастарски парцели (КП) во границите на доброто:

Според ажурирана геодетска подлога, во границите на доброто се наоѓаат следните катастарски парцели: дел од КП 5071/1, КП 5072/2 и КП 5072/3.

Катастарски парцели (КП) со кои граничи доброто

(според геодетска подлога од 1929 година):

Според геодетска подлога од 1929 година, доброто граничело со следните катастарски парцели:

- Север - КП 2940, КП 3079 (улица).
- Исток - КП 1449 (улица "Цара Душана").
- Југ - КП 5216 (улица "Митровичка").
- Запад - КП 3066 (улица "Приштинска").

Катастарски парцели (КП) со кои граничи доброто

(според ажурирана геодетска подлога):

Според ажурирана геодетска подлога, доброто граничи со следните катастарски парцели:

- Север - Дел од КП 5071/1.
- Исток и Југ - КП 13678/1 (улица "Самоилова").
- Запад - КП 13729/1 (улица "Лазар Личеновски").

Граници на Контактната зона:

Според актите за заштита доброто немало Контактна зона.

Образложение:

Скопската тврдина "Кале", Скопје, била ставена под заштита како споменик на културата уште во 1952 година, со *Решение за поставување под заштита на законот на културно-историскиот споменик Крепоста во Скопје (Кале)* (бр. 36 од 10.03.1953

година), донесено од Централниот завод за заштита на културните споменици и природните реткости на НР Македонија - Скопје и *Решение за утврдување на својство споменик на културата на Скопската тврдина "Кале" во Скопје* (бр. 122/74 од 25.04.1969 година).

Во актите за заштита даден е краток осврт на староста и историскиот развој, како образложение за ставањето под заштита односно наведено е дека доброто се става под заштита "за што најстарите наоди на Калето односно првиот за живеење, се датираат дури од почетокот на V век пред новата ера. Животот во тврдината се одвивал до првата половина на III век пред новата ера. Тука животот се гаси и за следните 1000 години теренот на Кале како да не привлекувал никакво внимание. Новата историја на Калето започнува во II половина на IX односно X век со градба, рушење, доградување и менување на заповедници низ вековите. Животот се одвивал до 1953 година кога се иселува гарнизонот на ЈН Армија и со тоа Калето ја губи својата војничка намена."

2. Спомен-куќа на Лазар Личеноски во Скопје

	
назив	Спомен-куќа на Лазар Личеноски во Скопје
локација	Подножје на Ридот "Градиште", Општина Центар, Скопје
адреса	улица "Лазар Личеновски" бр. 25
катастарска парцела (КП)	КП 9549
граници на доброто	Границите на доброто дадени се подолу.
координати на границата на доброто	Координатите на границата на доброто дадени се подолу.
катастарски парцели (КП) во границите на доброто	Катастарските парцели во границите на доброто дадени се подолу.
катастарски парцели (КП) со кои граничи доброто	Катастарските парцели со кои граничи доброто дадени се подолу.

граница на контактната зона	Границите на Контактната зона дадени се подолу.
координати на границата на контактната зона	Координатите на границата на Контактната зона дадени се подолу.
катастарски парцели во границите на контактната зона	Катастарските парцели во границите на Контактната зона дадени се подолу.
катастарски парцели (КП) со кои граничи контактната зона	Катастарските парцели со кои граничи Контактната зона дадени се подолу.
површина на доброто	481м ² (објект 170м ²)
површина на контактната зона	3.508м ²
површина на заштитено подрачје	3.989м ²
автор на објектот	инж. архитект Славко Брезоски
автори на ликовни дела	Лазар Личеноски и други автори.
време на настанување	Проект: 1960 година. Работите на објектот се започнати во 1961 година а завршени во 1963 година.
стилски карактеристики	модерна
катност	По+П+1
конструктивен систем	скелетен
поранешна намена	семеен станбен објект и сликарско ателје
сегашна намена	јавна институција (култура - музеј)
состојба	добра
автентичност	добра
вид на сопственост	државна
претходни интервенции	нема

Назив на доброто:

Доброто го има следниот назив:

Спомен-куќа на Лазар Личеноски во Скопје.

Класификација на доброто:

Доброто ја има следната класификација:

Класа:	Недвижно културно наследство	1.
Вид:	Споменик	1.1.
Група:	Цивилни објекти	1.1.2.
Подгрупа:	Историски објекти	1.1.2.7.
Тип:	Објекти во кои живееле или престојувале познати личности	1.1.2.7.1.

Граници на доброто:

Граници на доброто се границите на КП 9549.

Координати на границите на доброто:

Границата на доброто има вкупно 13 точки на прекршување, со нумерација од реден број 1 до реден број 13, при што точката 13 е идентична со точката 1.

На северната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 1 до реден број 5 (нумерацијата е од запад кон исток). На источната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 5 до реден број 9 (нумерацијата е од север кон југ). На јужната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 9 до реден број 12 (нумерацијата е од исток кон запад). На западната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 12 до реден број 13 односно реден број 1 (нумерацијата е од југ кон север).

Точките на прекршување на границата на доброто ги имаат следните координати (X, Y):

точка 1 (536148.3200, 4650777.5300), точка 2 (536150.8600, 4650779.8900),
точка 3 (536156.8100, 4650782.9400), точка 4 (536163.6300, 4650784.7900),
точка 5 (536170.2200, 4650787.5500), точка 6 (536172.4400, 4650781.2800),
точка 7 (536172.0200, 4650777.8100), точка 8 (536172.7900, 4650771.3300),
точка 9 (536171.4000, 4650763.9200), точка 10 (536161.3600, 4650760.3500)
точка 11 (536157.4800, 4650758.7600), точка 12 (536155.6300, 4650758.6300),
точка 13 (536148.3200, 4650777.5300).

Катастарски парцели (КП) во границите на доброто:

Во границите на доброто се наоѓа следната катастарска парцела: КП 9549.

Катастарски парцели (КП) со кои граничи доброто:

Доброто граничи со следните катастарски парцели:

- Север - КП 9550/1.
- Исток – КП 9547/2, КП 9547/1, КП 9546.
- Југ - КП 13677/3, КП 13677/1 (корито на реката Вардар).
- Запад - КП 13677/1 (корито на реката Вардар).

Граници на Контактната зона

(Заштитеното подрачје – Спомен-куќа на Лазар Личеноски во Скопје):

Контактната зона на Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје (Заштитеното подрачје – Спомен-куќа на Лазар Личеноски во Скопје) ги има следните граници:

- *Север* – Северната граница започнува во северозападниот агол на КП 9550/1 и оди кон исток по северната граница на КП 9550/1 и продолжувањето на линијата на северната граница на КП 9550/1 до пресечната точка со оската на улицата "Лазар Личеновски" *КП 13729/1).

- *Исток* – Источната граница започнува во пресечната точка на продолжувањето на линијата на северната граница на КП 9550/1 со оската на улицата "Лазар Личеновски" (КП 13729/1) и оди кон југ по оската на улицата "Лазар Личеновски" (КП 13729/1) до пресечната точка со продолжувањето на линијата на јужната граница на КП 9544/1.

- *Југ* – Јужната граница започнува во пресечната точка на оската на улицата "Лазар Личеновски" (КП 13729/1) со продолжувањето на линијата на јужната граница на КП 9544/1 и оди кон запад по продолжувањето на линијата на јужната граница на КП 9544/1, јужната граница на КП 9544/1 и КП 9544/2, продолжувањето на линијата на јужната граница на КП 9544/2 до пресечната точка со продолжувањето на линијата на оградниот сид на Кејот на реката Вардар (КП 13677/1).

- *Запад* – Западната граница започнува во пресечната точка на продолжувањето на линијата на јужната граница на КП 9544/2 со продолжувањето на линијата на оградниот сид на Кејот на реката Вардар (КП 13677/1) и оди кон север по продолжувањето на линијата на оградниот сид и линијата на оградниот сид на Кејот на реката Вардар (КП 13677/1) до северозападниот агол на КП 9550/1.

Координати на границата на Контактната зона

(Заштитеното подрачје – Спомен-куќа на Лазар Личеноски во Скопје):

Границата на Контактната зона на Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје (границата на Заштитеното подрачје – Спомен-куќа на Лазар Личеноски во Скопје) има вкупно 22 точки на прекршување, при што точката со реден број 22 е идентична со точката со реден број 1.

На северната граница припаѓаат точките од реден број 1 до реден број 5 (нумерација од запад кон исток), на источната граница припаѓаат точките од реден број 5 до реден број 6 (нумерација од север кон југ), на јужната граница припаѓаат точките од реден број 6 до реден број 19 (нумерација од исток кон запад) и на западната граница припаѓаат точките од реден број 19 до реден број 22 односно реден број 1 (нумерација од југ кон север).

Точките на прекршување ги имаат следните координати (X, Y):

точка 1 (536136.5300, 4650777.4100), точка 2 (536146.4900, 4650781.4800),
точка 3 (536182.7400, 4650797.1300), точка 4 (536187.5800, 4650798.9900),
точка 5 (536195.5307, 4650801.7233), точка 6 (536216.1392, 4650728.3792),
точка 7 (536203.6400, 4650724.2400), точка 8 (536200.3300, 4650723.1200),

точка 9 (536198.8500, 4650724.8900), точка 10 (536197.4000, 4650726.3700),
точка 11 (536195.9000, 4650727.7000), точка 12 (536194.1200, 4650728.6500),
точка 13 (536191.0900, 4650729.6900), точка 14 (536189.8300, 4650729.7700),
точка 15 (536188.3000, 4650729.8700), точка 16 (536186.1600, 4650729.7800),
точка 17 (536184.2400, 4650729.5300), точка 18 (536182.0800, 4650729.0000),
точка 19 (536156.5447, 4650721.3366), точка 20 (536155.0470, 4650725.3300),
точка 21 (536139.5950, 4650769.0450), точка 22 (536136.5300, 4650777.4100).

Катастарски парцели (КП) во границите на Контактната зона:

Во границите на Контактната зона се наоѓаат следните катастарски парцели: КП 9544/1, КП 9544/2, КП 9545, КП 9546, КП 9547/1, КП 9547/2, КП 9550/1, КП 9550/2, дел од КП 13677/1 (кеј на реката Вардар), КП 13677/3, дел од КП 13729/1 (улица "Лазар Личеновски"), КП 13729/2.

Катастарски парцели (КП) со кои граничи Контактната зона

(Заштитеното подрачје – Спомен-куќа ма Лазар Личеноски во Скопје):

Контактната зона на Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје (Заштитеното подрачје – Спомен-куќа на Лазар Личеноски во Скопје) граничи со следните катастарски парцели:

- *Север* – 9551/1, дел од 13729/1 (улица "Лазар Личеновски").
- *Исток* – Дел од 13729/1 (улица "Лазар Личеновски").
- *Југ* – Дел од КП 13729/1 (улица "Лазар Личеновски"), дел од КП 13677/1 (Кеј на реката Вардар).
- *Запад* - Дел од КП 13677/1 (Кеј на реката Вардар).

Категорија на доброто:

За доброто е утврдена категорија - *културно наследство од особено значење, поткатегорија – големо значење.*

Режим на заштита на доброто:

За доброто е утврден *режим на заштита од прв степен* кој го подразбира следното:

- задржување на постојната форма и големина на парцелата (катастарска и градежна) на која се наоѓа самиот објект;
- задржување на постојниот габарит, катност, тип на кров и кровен покривач од керамиди, како и на сите други автентични архитектонски елементи на објектот – конструктивен систем, изглед на фасадите, број, ритам, форма и димензии на отворите, пристапни и внатрешни скали, трем, лоџија, тераса и тип на нивно оградување, материјал и техника на изведба;
- задржување на мозаиците и на другите ликовни содржини во објектот, на неговите фасади и во дворот, на местата каде што трајно се споени или се поставени на друг начин трајно да ѝ служат на недвижноста;
- редовно одржување и преземање мерки на непосредна заштита на архитектурата и ликовните содржини што се составен дел на недвижноста (превентива, конзервација, реставрација, санација), по потреба;
- одржливо користење на објектот со негова ревитализација како меморијален музејски простор;

- спречување на појави, влијанија и дејства со кои се врши или може да настане оштетување, уништување или нарушување на интегритетот на објектот;
- забрана за градење нови објекти во дворното место;
- забрана за подигање меморијални споменици и спомен обележја во границите на доброто што не се поврзани со животот и делото на ликовниот уметник Лазар Личеноски;
- забрана за поставување рекламни паноа, антенски и слични инсталации и опрема, плакати, натписи и какви било други ознаки, со исклучок на тие предвидени со прописите за заштита на културното наследство или со други прописи.

Режим на заштита на Контактната зона:

За Контактната зона е утврден *режим на заштита од трет степен* кој го подразбира следното:

- почитување на намената В (Јавни институции) утврдена со Генералниот урбанистички план на град Скопје 2012-2022
- задржување на постојната намена на отворените јавни простори вклучени во границите на контактната зона;
- забрана за паркирање на моторни возила и формирање паркинг места на пристапната улица до доброто (КП9550/1)
- Задржување на постојната улична мрежа и забрана за пробивање на нови улици.
- можност за доградба и надградба на постојните објекти или изградба на нови објекти, со габарит усогласен со големината на катастарските односно градежните парцели и максимална висина од П+2+Пк

Други мерки на заштита:

За предметното добро и неговото заштитено подрачје утврдени се и следните други мерки на заштита:

- означување на доброто со меѓународни знаци, национален знак за заштита и други информативни ознаки предвидени со националните прописи и ратификуваните меѓународни договори од областа на заштитата на културното наследство;
- хортикултурно уредување на дворното место и негово соодветно оградување;
- илуминација на објектот;
- техничко обезбедување на објектот со соодветни системи за електронски надзор, дојава и гаснење на пожар и неповикан пристап;
- затскривање на инсталациите и опремата за инфраструктурните мрежи, на начин што обезбедува да не бидат видливи на објектите и во просторот на заштитеното подрачје;
- заменување на постојните внатрешни инсталации и придружна опрема со нови (електрична, водоводна, канализациона, фиксна телефонија), нивно приспособување и изведба на нови за потребите на користењето на објектот според музејските стандарди;
- обезбедување на достапност на јавноста во согласност со прописите за заштита на културното наследство;
- вклучување на недвижното добро и неговото заштитено подрачје во предметните видови просторни и урбанистички планови и во други плански инструменти на општинско, градско, регионално и национално ниво, таму каде што тоа не е направено (во стратегии, акциски и други планови, програми и сл.), особено во областа на заштитата на животната средина и природата, регионалниот и локалниот развој, туризмот и другите допирни области, како и во областа на културата и заштитата на културното наследство;
- преземање на подготвителни, превентивни, корективни и мерки на претпазливост заради заштита на предметното добро од кражба и други противправни дејства, деструктивни ефекти од загадување, бучава, вибрации, пожар, поплава и слични

непогоди, вооружен судир и други опасности со кои се загрозува или се нарушува неговиот интегритет.

Заради остварување на целите на заштитата, за предметното добро и неговата контактна зона може да се утврдат и други, дополнителни мерки на заштита, во согласност со закон.

Дејствата што можат да предизвикаат промени на доброто или да го нарушат неговиот интегритет се преземаат во постапка пропишана со прописите за заштита на културното наследство.

Образложение за валоризација:

Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје, како архитектонска творба, е дело на инж. архитект Славко Брезоски. Таа била проектирана во 1960 година, во консултација со нарачателот – сликарот Лазар Личеноски, со концепција да ги задоволи семејните потреби за домување и за непречено творење на самиот ликовен уметник, а истовремено и како креативен спој на архитектонскиот и ликовниот израз на тие двајца автори. Имено, уште во таа фаза на нејзиното создавање било водено сметка не само за компатибилноста на основните функции туку и за површините на фасадите и во ентериерот на објектот, наменети за поставување на сидни и други мозаици, релјефи, скулптури, слики и други уметнички дела. Со таква концепција, предметниот објект бил изграден во 1961 година, а ликовно дооформен во 1963 година. Поради тоа, архитектонскиот и ликовниот израз во неговото создавање се поврзани неразделно, а денес се распознаваат како архитектонска, уметничка, историска, културна, меморијална и документарна вредност на самиот објект, како културно добро.

Предметното добро претставува градба изведена во традиционален стил, со употреба на традиционални материјали и со изворна функција на семеен станбен објект со сликарско ателје, креативно оплеменета со ликовни содржини, создадени од самиот уметник. Притоа, покрај стабилно изведениот конструктивен систем, главна карактеристика на самиот објект е внатрешната концепција на просторот, што вклучува рационална искористеност и функционална поврзаност на неговата корисна површина, организирана по препознатливи делови според определената основна намена – станбен, комуникациски и издвоен работен простор. Врз тој сегмент на архитектонската вредност на објектот, како иманентен израз на негова концепција, се надоврзува и надворешниот изглед, со едноставноста на самите фасади и со впечатливата осмисленост на фасадните отвори, чија форма, големина и ритам, особено на катот, кај сликарското ателје и на приземјето, кај холот, се подредени на функцијата на ентериерниот простор.

Уметничката вредност на објектот се состои и се препознава во креативната оплеменетост со ликовни содржини, првенствено со големите сидни мозаици – “Берачка на лотос” (1960) и “Апотеоза на трудот” (1962/63), поставени на резервираните места на самите фасади, како и со другите мозаици изведени во ентериерот на објектот и тие во дворот, заедно со другите уметнички дела трајно споени со објектот или што трајно му служат, а како такви претставуваат недвижност по намена, односно интегрален дел на самото недвижно добро. Таков статус, покрај наведените сидни мозаици, имаат и мозаиците: “Сликарска палета (1961); “Автопортрет” (1963), “26-ти јули 1963” (1963); 16 жардиниери: “Женски и машки портрет”, “Урбан мотив”, “Риби”, “Зајаци”, “Лебеди”, “Гулаби”, “Риби”,

"Ластовички", "Сонце", "Свезда", "Месечина", "Компас", "Портрет", "Птица", "Цвеќе" и "Птици" (1962/63); 2 маси: "Пауни" и "Шаховска табла со риби" (1963/64); фризот "Риби" (од 18 плочи, 1962) и "Алеја" (изворно 24 плочи, а денес 16), како и 2 релјефи – "Капачки" и "Трубач" (од непознати автори) и скулптурата "Две фигури" (од авторот Петар Хаџи Бошков).

Предметното добро има и историска вредност, првенствено како објект во кој живеел и работел сликарот Лазар Личеноски, еден од плејадата познати личности од националната историја, култура и уметност. Притоа, токму во предметниот објект, во еден сосем кус но историски значаен период, пред и по скопскиот земјотрес од 1963 година, Личеноски ги создал не само монументалниот сиден мозаик „Апотеоза на трудот“ и другите ликовни содржини поврзани со објектот туку уште и неколку значајни уметнички дела од друг вид, особено: таписеријата „Фазани“ (1962) и маслените слики „Оризено поле“ (1962), „Последни афиони“, односно „Афионско поле“ (1963) и „Зографско ателје во Галичник“ (1963), вклучувајќи ја и недовршената слика „Охридски рибар“ (1964) и одлиениот а недовршен мозаик „Фазани“ (1964). Меѓу последните дела од Личеноски се и тие со мотиви од скопскиот земјотрес, создадени во вонредни услови, додека објектот и сликарското ателје во него биле вон употреба поради оштетувањата од земјотресот.

Во предметниот објект постојат и два записа во мозаик, направени од Лазар Личеноски, што имаат неспорна документарна вредност. Едниот се наоѓа на подниот мозаик „Сликарска палета“ (1961), со иницијалите на авторот изведени со латинични букви, меѓу кои е годината на изградба на објектот – 1961, а на другиот – портативниот мозаик „26 јули 1963“, е означен датумот на скопскиот земјотрес.

Во период од неколку децении (1962-2011)), во предметниот објект биле сместени и чувани, а делумно и изложени неколку уметнички збирки, и тоа: Збирката на дела од Лазар Личеноски (составена од 98 дела, претежно маслени слики на платно, шпер и картон), Збирката на подарени дела од други автори (составена од 77 дела од различен вид, материјал и техника, од кои 57 создадени од 33 идентификувани автори и 20 од непознати автори) и Збирката на икони (составена од 21 икона, претежно од XIX век, вклучувајќи и руски икони). Притоа, Збирката на дела од Лазар Личеноски, со решение на Заводот за заштита на спомениците на културата на град Скопје, бр. 0904-69/1 од 12.02.1996 година, била ставена под заштита како споменик на културата, со официјален назив – "Приватна збирка на дела од Лазар Личеноски". Покрај тоа, во предметниот објект била сместена и Личната библиотека на Лазар Личеноски (составена од над 1.400 публикации од различен вид и период на издавање), како и над 200 етнолошки предмети, што денес сочинуваат посебна етнолошка збирка од општ тип. Овие збирки на културни добра денес се во сопственост на Република Македонија, привремено преместени на соодветни места, до нивното враќање и презентирање во предметниот објект. Во таа смисла, поради поврзаноста со овие порано приватни а денес јавни збирки на движни културни добра, предметниот објект имал и ќе има неспорна културна вредност. Имено, тие биле и остануваат негова изворна и функционална придружна содржина, без оглед што, во протекторска смисла, не спаѓаат во категоријата – недвижност по намена, а имаат или допрва ќе стекнат соодветен заштитен статус.

Меморијалната вредност на предметното добро е предпочена во самиот негов назив. Во изворна форма и на самото место (in situ), куќата-ателје на Лазар Личеноски, со нејзините ликовни и други содржини, го чува споменот за неговиот живот и дело,

потсетувајќи на неговата улога и придонес во развојот и афирмацијата на македонската современа уметност. Таа вредност на самото добро веќе е препознаена како таква, а во организирана форма се манифестира преку претворањето на неговиот објект во меморијално добро со музејска функција – Музеј Лазар Личеноски.

Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје има старост од над 50 години, а се карактеризира и со својства на автентичност, разновидност, интегралност и зачуваност. Нејзината изворна форма, големина, изглед и техника на градење досега не се изменети, како што е сосем автентична и нејзината архитектонско-ликовна концепција. Сите вредни ликовни содржини, трајно споени и тие што трајно ѝ служат на предметната недвижност се оригинали и во добра состојба. Во таа смисла, целовитоста на објектот не е нарушена, односно предметното добро е со висок степен на зачуваност на неговиот интегритет. Покрај тоа, разновидноста и бројноста на ликовните и другите содржини присутни во објектот, како сведоштво за различните творечки изрази на сликарот Лазар Личеноски и на други познати и непознати автори, застапени во постојните уметнички и други збирки сместени во објектот, биле и остануваат едно од главните обележја на самото недвижно добро. Во вредносна смисла, предметното недвижно добро го карактеризира и неговата интегралност изразена преку осмислениот степен на единство на функциите, облиците и содржините, поврзани и вклопени во целината на самата градба.

Изворната функција на објектот, затекната при отпочнувањето на постапката за негова валоризација, денес веќе е напуштена. Следствено, по извршената промена на обликот на сопственоста (од приватна во државна) и во новонастанатите правни околности, поврзани со тестаменталното наследување од страна на Република Македонија, предметниот објект добива нова, општествено значајна функција. Всушност, со неговата ревитализација како меморијално-музејски простор, предметниот објект добива стандардна културна функција и станува јавно добро, достапно на пошироката јавност. Наедно, како спомен-објект наменет за вршење музејска дејност, предметното добро добива и социјално-комуникативна функција, со оглед дека неговата јавна, општествена мисија се состои во чувањето и негувањето на споменот за Лазар Личеноски преку ширење на сознанијата за вредностите и значењето на неговото творештво, зачувување на неговите ликовни дела како трајна вредност и нивно пренесување на идните генерации како културно наследство од национално значење.

Гледано во целост, поради наведените вредности, својства и функции, Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје има неспорно културно, историско, уметничко, воспитно-образовно и социјално-комуникативно значење.

Валоризацијата на Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје е извршена според критериумите од членот 3 став 2 точка 1, став 3 точките 1, 4, 5, 6 и 7 и став 4 точките 1, 2, 3, 5 и 8 од Правилникот за валоризација, категоризација и ревалоризација на културното наследство, поточно, имајќи ги во вид: архитектонската, уметничката, историската, културната, меморијалната и документарната вредност, својствата на автентичност, разновидност, интегралност, зачуваност и старост, културната и социјално-комуникативната функција и културното, историското, уметничкото, воспитно-образовното и социјално-комуникативното значење на самото недвижно добро.

Наведените критериуми се применети во согласност со клучните елементи за законските дефиниции за поимите „културно наследство“ (член 2), „недвижно културно наследство“ (член 3 став 2) и „споменици“ (член 12 став 1) од Законот за заштита на културното наследство.

При вршењето на валоризацијата на Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје се имаа во вид и одредбите од членот 10 точките 1, 2 и 3 од Правилникот за валоризација, категоризација и ревалоризација на културното наследство, според кои, недвижните добра се валоризираат интегрално со движните предмети што претставуваат недвижности по намена, а независно од збирките и поединечните предмети сместени или изложени во нив, кога тие не претставуваат недвижности по намена, како и одделно од контактните зони, но и со оглед на нив. Во таа смисла, предметната валоризација не се однесува на заштитената збирка на дела од Лазар Личеноски и не го менува ниту на кој било друг начин го прејудиира нејзиниот иден заштитен статус, што треба да го стекне со нејзината ревалоризација која допрва ѝ претстои. Исто така, валоризацијата на Спомен-куќата на Лазар Личеноски не се однесува ниту на другите збирки на движни културни добра во неа, чиј заштитен статус како јавни збирки не е определен а ќе биде признат ex lege, откако ќе бидат исполнети пропишаните законски услови за тоа. Покрај тоа, со предметната валоризација, во поглед на определената контактна зона на Спомен-куќата на Лазар Личеноски, не се ограничува ниту прејудиира дефинирањето на границите на заштитеното подрачје на Споменичката целина „Скопска тврдина – Кале“, чија ревалоризација допрва треба да биде финализирана.

Составен дел на заштитеното добро се следните недвижни добра по намена:

- Мозаиците на Лазар Личеноски - "Берачка на лотос" (1960, 300x190), "Апотеоза на трудот" (1962/63, 200x700), "Сликарска палета (1961, 92x70); "Автопортрет" (1963, 120x80), "26 јули 1963" (1963, 40x65); 16 жардиниери (1963/64): "Женски и машки портрет", "Урбан мотив", "Риби", "Зајаци", "Лебеди", "Гулаби", "Риби", "Ластовички", "Сонце", "Свезда", "Месечина", "Компас" (сите 21x50), "Портрет" (49x30), "Птица" (40x470, "Цвеќе" (22x72), "Птици" (40,5x67); 2 маси (1963/64): "Пауни" (51x170) и "Шаховска табла со риби" (80x45,5); фризот "Риби" (1962, од 18 плочи 33x31) и патека - "Алеја" (изворно 24 плочи, а денес 16, 33x41);
- Скулптурата "Две фигури" од авторот Петар Хаџи Бошков (190x95x60);
- Релјефи од непознати автори – "Капачки" и "Трубач" (29x20).

Образложение за категоризација:

Спомен-куќата на Лазар Личеноски во Скопје се категоризира како *културно наследство од особено значење, поткатегорија – големо значење*, поради тоа што поседува вредности и карактеристики од големо значење за националната историја, култура и уметност. Таа ги исполнува пропишаните услови од член 28 став 4 од Законот за заштита на културното наследство, имајќи ги во вид наведените вредносни критериуми за нејзината валоризација (вредности, својства, функции, значење) и посебните критериуми за културно наследство од големо значење (документарност, повторливост, фрагментарност и поврзаност) од член 7 став 2 точките 1, 2, 3 и 4 од Правилникот за валоризација, категоризација и ревалоризација на културното наследство, земени заедно согласно со член 6 од истиот правилник.

Предметната категоризација е направена првенствено со оглед на поврзаноста на самото недвижно добро со личноста на Лазар Личеноски, вградена во историјата на националната култура и уметност поради неговите потврдени заслуги за развојот и афирмацијата на македонската современа уметност, од една страна, и неговата улога како ликовен педагог, организатор на културниот живот и учесник во основањето на првите ликовни, музејски и конзерваторски институции во специфичните повоени години по создавањето на современата македонска држава, од друга страна. Во случајот, предметната недвижност, како таква, е единственото зачувано изворно сведоштво за последните години од животот и творештвото на Лазар Личеноски, создадена според неговата визија и желба, а делумно и со негов личен, авторски придонес во нејзиното оплеменување со ликовни содржини. Во таа смисла, предметната куќа-ателје е непосредно сведоштво за тоа време, со оглед дека во себе го содржи, носи и чува споменот за Лазар Личеноски. Поради тоа, нејзиното зачувување, натамошно опстојување и пренесување на идните генерации како дел од националното културно наследство, денес претставува повеќестран јавен интерес.

Предметното добро, истовремено, претставува и материјално сведоштво од поширок интерес за проучување на културно-историските прилики во Скопје и пошироко во Република Македонија, во еден специфичен период од развојот, непосредно пред скопскиот земјотрес од 1963 година и во годините потоа. Во услови на интензивираното обновување на настраданиот град и урбанизацијата на градскиот простор, предметниот објект останал главно непроменет, претставувајќи дел од исчезнатото градско јадро на Скопје. Тој побудува нагласен интерес за проучување не само од аспект на градителската традиција, особено во поглед на неговата архитектонска концепција, туку и од аспект на ликовните содржини во него, како и од аспект на нивниот контекст. Всушност, самиот објект е своевиден документ, извор на податоци релевантни за проучување од областа на архитектурата, историјата на уметноста, етнологијата, екистиката, социологијата на културата и други специјалности. Во таа смисла, предметното добро има големо значење поради неговата документарност.

Исто така, предметната категоризација е направена и со оглед на тоа што, вредносните елементи на архитектурата на доброто, без оглед на нивната изворност, зачуваност и функција, наспроти ликовните вредности и содржини, се застапени и на други места во Република Македонија, па и пошироко во регионот. Тоа, пак, од друга страна претставува причина за исклучување на предметното добро од повисоката поткатегија – исклучително значење, во рамките на истата категорија по значење.

Предметната категорија, односно поткатегија е определена и поради присутноста на монументалните мозаици, трајно споени со самата недвижност, како вредносни елементи од големо културно и уметничко значење. Наедно, таквата категоризација е направена и поради големото значење на некои ликовни остварувања од Лазар Личеноски, вклучени во неговата заштитена збирка, сместена во самиот меморијален објект и функционално поврзана со него како придружна содржина. Во таа смисла, предметното недвижно добро се категоризира како културно наследство од големо значење и поради фрагментарноста во поглед на релевантните ликовни содржини.

Со категоризацијата како културно наследство од особено (големо) значење, предметното недвижно добро се вбројува во уставната категорија – добра од општ интерес за Република Македонија и ужива посебна заштита во смисла на член 56 став 1 од Уставот на Република Македонија и член 28 став 5 од Законот за заштита на културното наследство.

3. Споменик *Ex lege* -

НУ Музеј на современата уметност - Скопје

	
назив	НУ Музеј на современата уметност - Скопје
локација	Рид "Кале", Општина Центар, Скопје
адреса	улица "Самоилова" бр. 17
граница на доброто	Границите на доброто дадени се подолу.
координати на границата на доброто	Координатите на границата на доброто дадени се подолу.
катастарски парцели (КП) во границите на доброто	Катастарските парцели во границите на доброто дадени се подолу.
катастарски парцели (КП) со кои граничи доброто	Катастарските парцели со кои граничи доброто дадени се подолу.
контактна зона	Спомениците <i>Ex lege</i> се заштитуваат без контактни зони.
површина на доброто	18.887м ² (објект 3.082м ²)
автори	Група "Тигри" од Варшава, Полска: Јержи Мокшински, Вацлав Клишевски, Еугениуш Вјезжицки
податоци за авторите	Податоците за авторите дадени се подолу.
време на	Музејот е основан во 1964 година.

настанување	Објектот е изграден во 1970 година.
стилски карактеристики	модерна
катност	По+П и По+П+1
конструктивен систем	скелетен
поранешна намена	јавна институција (култура - музеј)
сегашна намена	јавна институција (култура - музеј)
состојба	добра
автентичност	добра
вид на сопственост	државна
претходни интервенции	во ентериерот

Назив на доброто:

Доброто го има следниот назив:

Споменик Ex Lege – НУ Музеј на современата уметност - Скопје.

Класификација на доброто:

Доброто ја има следната класификација:

Класа:	Недвижно културно наследство	1.
Вид:	Споменик	1.1.
Група:	Цивилни објекти	1.1.2.
Подгрупа:	Објекти на културата, науката и образованието	1.1.2.8.
Тип:	Музеј	1.1.2.8.5.

Граници на доброто:

Граници на доброто се границите на КП 5541.

Координати на границите на доброто:

Границата на доброто има вкупно 54 точки на прекршување, со нумерација од реден број 1 до реден број 54, при што точката 54 е идентична со точката 1.

На северната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 1 до реден број 2 (нумерацијата е од запад кон исток). На источната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 2 до реден број 18 (нумерацијата е од север кон југ). На јужната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 18 до реден број 41 (нумерацијата е од исток кон запад). На западната граница на доброто припаѓаат точките од реден број 41 до реден број 54 односно реден број 1 (нумерацијата е од југ кон север).

Точките на прекршување на границата на доброто ги имаат следните координати (X, Y):

точка 1 (536237.4700, 4651298.8400), точка 2 (536342.5400, 4651325.0500),
точка 3 (536345.5400, 4651314.7500), точка 4 (536346.8700, 4651305.8600),
точка 5 (536350.3700, 4651297.4000), точка 6 (536354.8400, 4651290.1300),
точка 7 (536356.2800, 4651287.7900), точка 8 (536359.1300, 4651281.8700),
точка 9 (536362.0200, 4651273.6500), точка 10 (536364.7400, 4651266.2100),
точка 11 (536365.5500, 4651262.7100), точка 12 (536366.1300, 4651257.6900),
точка 13 (536368.1800, 4651256.5300), точка 14 (536369.6600, 4651261.2200),
точка 15 (536371.8100, 4651261.1400), точка 16 (536370.7000, 4651254.1500),
точка 17 (536374.5200, 4651236.7700), точка 18 (536388.8800, 4651182.1500),
точка 19 (536374.8480, 4651181.8450), точка 20 (536373.9800, 4651178.8200),
точка 21 (536372.8600, 4651175.6300), точка 22 (536370.6300, 4651172.6000),
точка 23 (536367.9700, 4651170.1100), точка 24 (536364.1600, 4651167.1000),
точка 25 (536360.9520, 4651165.6540), точка 26 (536355.3500, 4651163.7800),
точка 27 (536349.6200, 4651162.2000), точка 28 (536332.1100, 4651157.1500),
точка 29 (536331.3700, 4651156.9400), точка 30 (536331.6900, 4651155.8700),
точка 31 (536332.6000, 4651152.7900), точка 32 (536328.3090, 4651151.5050),
точка 33 (536325.3550, 4651150.8200), точка 34 (536308.4600, 4651147.4500),
точка 35 (536300.4300, 4651147.4700), точка 36 (536299.4900, 4651151.4300),
точка 37 (536298.2300, 4651151.1100), точка 38 (536297.8800, 4651152.2700),
точка 39 (536282.2850, 4651149.1260), точка 40 (536279.4400, 4651148.7400),
точка 41 (536277.4200, 4651145.9900), точка 42 (536274.6800, 4651152.3700),
точка 43 (536268.6000, 4651166.4400), точка 44 (536265.3000, 4651182.2100),
точка 45 (536263.1300, 4651193.0900), точка 46 (536256.3600, 4651201.8700),
точка 47 (536253.4800, 4651213.6400), точка 48 (536242.5500, 4651225.3500),
точка 49 (536240.4000, 4651233.8300), точка 50 (536242.9800, 4651263.2100),
точка 51 (536244.9500, 4651268.7400), точка 52 (536244.4100, 4651279.5400),
точка 53 (536235.9400, 4651296.0100), точка 54 (536237.4700, 4651298.8400).

Катастарски парцели (КП) во границите на доброто:

Во границите на доброто се наоѓа КП 5541.

Катастарски парцели (КП) со кои граничи доброто:

Доброто се граничи со следните катастарски парцели:

- *Север, Запад и Југ* - КП 5071/1.

- *Исток* - КП 13678/1 (улица "Самоилова").

Податоци за авторите:

Зградата на НУ Музеј на современата уметност - Скопје е изградена според проект донација на Владата на Република Полска, изработен на национален конкурс.

Автори на проектот се архитектите: Јержи Мокшински (1909-1997), Вацлав Клишевски (1910-2000) и Еугениуш Вјежбицки (1909-1991), кои ја сочинувале групата (студиото) "Тигри" од Варшава, Полска, активна од 1936 до 1976 година.

Соработката помеѓу архитектите започнала уште во нивните студентски денови, за да во 1936 година формираат студио специјализирано за јавни објекти, после што следувале бројни први награди на конкурсите за различни згради во Полска.

Работата на студиото е прекината од Втората светска војна, бидејќи Клишевски и Вјежбицки биле затворени во воени кампови, додека Мокшински се преселил во Закопане, каде дизајнирал внатрешно уредување и мебел инспирирани од регионалната полска архитектура.

По војната студиото повторно се активира и продолжува нивното учество на многу престижни архитектонски конкурси за јавни објекти со награди. Во тој период почнале да се нарекуваат "Тигри" поради нивната експанзивна активност. Се изработувале и понатаму главно проекти за јавни објекти (некои и монументални), но проектирале и станбени згради обликувани во модернистички дух.

Во 1976 студиото ја запира работите а неговите членови продолжуваат самостојно.

Статус на заштита:

НУ Музеј на современата уметност - Скопје е недвижно културно наследство заштитено по сила на Законот за заштита на културното наследство односно како Споменик Ex lege, затоа што нејзина ефективна намена е чување и изложување на движно културно наследство односно музејски материјал.

Доброто е регистрирано со *Решение за регистрација на недвижно културно наследство НУ Музеј на современата уметност - Скопје* (бр. УП 18-614 од 13.11.2013 година), донесено од Управата за заштита на културното наследство.

Категорија на доброто:

За доброто е утврдена категорија - *значајно културно наследство*.

Режим на заштита на доброто:

За доброто е утврден *режим на заштита од втор степен*, кој го подразбира следното:

- Задржување на постојната состојба на надворешниот изглед или надградба;
- Забрана за изградба на нови објекти во границите на доброто;
- Можност за адаптација на ентериерот за потребите на намената;
- Редовно одржување на објектот и преземање мерки на непосредна заштита по потреба (превентива, конзервација, реставрација, санација);
- Одржливо користење на објектот според неговата природа и со функции што не се спротивни на целите на заштитата на културното наследство.

Друг вид мерки на заштита

За доброто треба да се утврдуваат и применуваат и други мерки на заштита:

- Означување на доброто со знаци и други информативни ознаки предвидени со националните прописи и ратификуваните меѓународни договори од областа на заштитата на културното наследство;
- Нанесување на границите на доброто на геодетска подлога во пропишаниот размер (1:1000) од страна на надлежниот државен орган за тоа;
- Прибележување (ставање забелешка) во катастарската евиденција и документација (имотен лист) што се однесува на заштитниот статус на доброто;
- Преземање подготвителни, превентивни, корективни и мерки на претпазливост заради заштита на предметното добро од противправни дејства, деструктивни ефекти од загадување, бучава, вибрации, пожар, природни и слични непогоди, вооружен судир и други опасности со кои се загрозува или се нарушува неговиот интегритет;

- Вклучување на доброто во сите релевантни плански инструменти на општинско, градско, регионално и национално ниво, таму каде што тоа не е направено, особено во областа на просторното и урбанистичкото планирање, заштитата на животната средина и природата, регионалниот и локалниот развој, туризмот и другите допирни области (во стратегии, планови, акциски планови, програми и сл.);

Образложение:

Музејот на современата уметност во Скопје е лоциран во централното градско подрачје, на ридот "Кале", во непосредна близина на Скопската тврдина "Кале".

Музејот на современата уметност - Скопје е една од најзначајните културни установи во Република Македонија, во која се сместени многу важни уметнички дела. Основан е во 1964 година, иако идејата за негово формирање потекнува уште од пред катастрофалниот земјотрес во Скопје од 1963 година.

Идејата за создавање на Музејот на современата уметност во Скопје датира уште пред земјотресот, но до нејзиното реализирање доаѓа по 1963 година. Особено влијание беше солидарноста на уметниците од целиот свет после катастрофата што го погоди Скопје во 1963 година. Бројот на дарувања и подароци се зголемил во последните неколку години, а во периодот од 1966 до 1970 година бил изнајмен галериски простор за одржување на изложби. Поради зголемените потреби, во 1969 година започнала изградбата на сегашната музејска зграда која била свечено отворена на 13 ноември 1970 година.

Зградата на Музејот е изградена според проект изработен од Групата "Тигри" од Варшава, Полска (ја сочинуваат тројца полски архитекти: Јержи Мокшински, Вацлав Клишевски и Еугениуш Вјезжицки), нагаден на националниот конкурс распишан од Полската влада. Проектот е изработен во 1966 година и претставува донација на Владата на Полска на Скопје после земјотресот од 1963 година.

Зградата на Музејот на современата уметност во Скопје зафаќа вкупна површина од над 5.000 м², а неа ја сочинуваат три поврзани објекти, во кои се распоредени салите за повремени изложби, просторот за постојана поставка, салата за предавања, библиотека и архива и другите простории. Надворешната површина околу Музејот служи за спроведување на разни скулпторски проекти. Во просториите на Музејот се одржуваат изложби, настани поврзани со македонската и странската уметност, трибини, разговори со уметници, филмски прикажување и други културно-уметнички настани. Музејот, исто така, располага со драгоцен меѓународна збирка, која дава претстава за македонската современа уметност.

Со тоа оваа установа станува не само споменик на една благородна манифестација, туку и место на средба на сите современи движења.

Во просториите на Музејот се изложени околу 3.000 ликовни дела подарени од илјада уметници од околу четириесетина земји во светот. Особено внимание привлекуваат делата на уметниците како: Пикасо, Хартунг, Калдлер, Дивие, Бај, Сулаж, Кемени, Лубарда, Мартиновски, Величковиќ, Кондовски и други.

Објектот е ставен под заштита затоа што во него се чува и изложува богата колекција која содржи две збирки:

- "Меѓународна збирка на уметнички дела" (околу 3.500 уметнички дела)
- "Збирка на уметнички дела од современата македонска ликовна уметност" (околу 2.000 уметнички дела).

Во објектот се чува културно наследство од особено значење, поткатегија исклучително значење, прогласено со Одлука на Владата на Република Македонија:

- "Меѓународна збирка на уметнички дела" (Одлука бр. 19-2671/5 од 16.06.2009 година).

4.2. Инвентаризација на незаштитени недвижни добра

кои заслужуваат да бидат ставени под заштита

Во подрачјето на опфат на овие Заштитно-конзерваторски основи за ДУП за "Градска четврт ЦС 14", Општина Центар, Скопје, има едно незаштитено недвижно добро кои заслужува да биде ставено под заштита:

1. "Водена кула" во Скопје

Инвентарот на незаштитени недвижни добра во подрачјето на опфат на ДУП за "Градска четврт ЦС 14", Општина Центар, Скопје, прикажан е во графичкиот прилог: **Лист 10 - Инвентар на незаштитени добра.**

Незаштитените недвижни добра кои заслужуваат да бидат ставени под заштита прикажани се и во графичкиот прилог: **Лист 11 – Инвентаризација (Синтезен приказ).**

1. "Водена кула" во Скопје

	
назив	"Водена кула" во Скопје
локација	Подножје на Ридот "Градиште", Општина Центар, Скопје
адреса	улица "Лазар Личеновски" бр. 33
Катастарска парцела (КП)	КП 9556
контактна зона	нема
површина на доброто	646м ² (објект 36м ²)
автор на објектот	непознат
време на настанување	среден век
поранешна намена	"Водена кула"

сегашна намена	археолошки остатоци
состојба	добра
автентичност	добра
вид на сопственост	државна
претходни интервенции	партерно уредување

7. ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ИЗГРАДЕНАТА КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА

Сообраќајниот пристап до предметниот локалитет е преку постојните улици кои го опкружуваат планскиот опфат. Сообраќајната мрежа треба да се дооформи согласно важечката документација и да се дооформи со станбени и пристапни сообраќајници.

Во рамките на планскиот опфат има постојна електрика односно среднонапонски и нисконапонски кабелски водови согласно дописот од Електродистрибуција дооел –Скопје бр.10-1671/2-185 од 23.06.2020 год. Истите се внесени во графичките прилози.

Во рамките на планскиот опфат има постојни инсталации - фекална канализација, атмосферска канализација и водоводна мрежа, кои се внесени во графичките прилози, согласно дописот од ЈП Водовод и канализација бр. 1302-2201/2 од 07.08.2020 год.

Евидентирана е телекомуникациска инфраструктура која е внесена во графичките прилози, согласно дописите од Агенција за електронски комуникации бр.1404-2132/2 од 22.07.2020 год.

Во рамки на планскиот опфат има евидентирано Телекомуникациски инсталации согласно дописот на Македонски Телеком ад Скопје согласно дописот во Е-урбанизам од 27.07.2020 год.

Во рамки на планскиот опфат нема евидентирано гасоводна инфраструктура согласно дописот во е-урбанизам на ГАМА ад Скопје од 06.07.2020 год.

Во рамките на планскиот опфат постои вреловодната мрежа со која управува Дистрибуција на топлина Балкан Енерџи дооел, која е потврдена со допис бр.03-1610 од 24.07.2020 год.

8. АНАЛИЗА НА СТЕПЕНОТ НА РЕАЛИЗАЦИЈА НА ВАЖЕЧКИОТ УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН

За Град Скопје има изготвен и усвоен Генерален урбанистички план од 2012 година, со плански период 2012 – 2022. Просторот опфатен со овој Детален урбанистички план е во рамките на градежниот реон на Град Скопје, третиран со Генералниот урбанистички план. Поточно, се работи за градска четврт ЦС 14 Кале и СРЦ Кале, согласно поделбата дефинирана со Генералниот урбанистички план од 2012 година.

За конкретниот плански опфат има важечки Детални урбанистички планови и тоа:

- ДУП "спортско рекреативен центар Кале" ,блок 3, (2001-2006), донесен со одлука бр. 07-98/1 од 30.01.2002 год.

Во овој детален урбанистички план планирани се две градежни парцели од кои едната е под заштита, а другата не е реализирана.

- ДУП "спортско рекреативен центар Кале", блок 1, (2009-2014) донесен со одлука бр. 07-2842/4 од 30.08.2010 год.

Од овој ДУП реализирани се две градежни парцели со класа на намена Б4 - Деловни дејности.

- ДУП "спортско рекреативен центар Кале", блок 2, (2012-2017) донесен со одлука бр.07-9816/12 од 21.12.2012 год.

Од овој ДУП во процес на реализација се две градежни парцели со намена Б4 - Деловни дејности и Б5 - Хотелски комплекси.

Предметниот Детален урбанистички план треба да ги преиспита планираните објекти со важечките урбанистички планови кои со зададените висини и катности ги попречуваат визурите кон Калето и Музејот на современа уметност.

Сообраќајно локалитетот не е соодветно додефиниран. Планираните улици од ДУП "спортско рекреативен центар Кале", блок 1 се реализирани и се во функција. Потребно е да се надополни постојната улична мрежа со планирање на пристап до секоја градежна парцела и да се надгради пешачкото и велосипедското движење во рамки на опфатот.

Од планираната комунална инфраструктура во важечките планови дел е веќе изведена, и истата е графички прикажана во документационата основа согласно дописите од Јавните комунални претпријатија.

9. АНАЛИЗА НА МОЖНОСТИТЕ ЗА ПРОСТОРЕН РАЗВОЈ

Градската четврт ЦС14 му припаѓа на централното градско подрачје, најјужниот дел претставува подрачјето околу Скопската тврдина Кале која е од исклучително значење за Градот Скопје. Другиот дел на четвртта се карактеризира со објекти од јавен карактер (Култура, Државни институции), објекти за спорт и рекреација, паркови и заштитно зеленило.

Со анализата на постојна состојба, потребите на градот локалитет треба да се оценат и одредат можностите на просторниот развој:

- во која насока е неопходниот развој;
- кои се ограничувачките фактори (тесни грла) на развојот;
- кои се реалните можности за развој.

Просторниот развој треба да се насочи кон понудување реално, економски издржано, еколошко квалитетно решение во областа на карактерот и намена на просторот; систем на градба и стандарди; сообраќај; инфраструктура, како и да се преиспитаат предложените решенија со важечката урбанистичка документација. Анализирајќи ги можностите за развој да се посвети внимание на важноста на локалитетот на Калето, односно да се преиспитаат катностите на објектите во важечката урбанистичка документација, кои ги нарушуваат визурите, а со тоа го нарушуваат квалитетот на просторот и значењето на локалитетот.

Во поглед на **системот на градба и стандардите** треба да се градат економско исплатливи градежни зафати на објектите.

Потребно е да се постигне повисок стандард во однос на:

- квалитет на градба;
- употреба на материјали;

- поголеми естетски вредности;
- соодветни инсталации;
- обезбедување на сите сообраќајни услови за проточност и безбедност на сообраќајот и комплексно решавање на сообраќајот во мирување, како и решавање на пешачкиот и велосипедскиот сообраќај
 - поврзување со сите градски инфраструктурни системи, како и можност од реализација на нови системи.
 - поврзување на кејот на реката Вардар со локалитетот Кале
 - преиспитување на сообраќајните пристапи на градежните парцели

Во поглед на **сообраќајот** потребно е уредување на сообраќајните површини, движењето на пешаците и автомобилите и нивното сместување паркирање и гаражирање, како и подобрување на поврзаноста на локалитетот со останатиот дел на градот. Во рамки на локалитетот е сместен Музејот на современа уметност и Локалитетот Кале, а и со предметниот урбанистички план се планираат културни содржини кои е неопходно сообраќајот да бидат поврзани. Поради тоа потребно е:

- планирање сообраќајници во рамките на опфатот кои ќе ги опслужуваат планираните содржини.
- обезбедување на пристап на градежните парцели од секундарна улична мрежа и ослободување на кејот од автомобилско движење
- унапредување на велосипедското и пешачкото движење со цел развој на културни и рекреативни содржини и нивно поврзување во целина

Во поглед на **инфраструктурата** потребно е:

Паралелно со реализација на планските документи и оформување на квалитетни простори да се изврши нивно приклучување, на примарната и секундарната мрежа на сите постојни инфраструктурни системи (водовод, фекална и атмосферска канализација, електрика, телефонија).

При реализација и надградба на инфраструктурните мрежи потребно е почитување на синхронизација на истите со соодветната законска и нормативно - техничка регулатива при што треба да се добијат порационални ефекти и економски решенија.

10. ДРУГИ ПРИЛОЗИ

10.1. ПОПИСНИ ЛИСТИ ОД ИЗВРШЕНАТА ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ТЕРЕНОТ

ИНВЕНТАРИЗАЦИЈА НА ИЗГРАДЕН ГРАДЕЖЕН ФОНТ - ДУП ГРАДСКА ЧЕТВРТ ЦС 14 КАЛЕ И СРЦ КАЛЕ												
Број на катастарска парцела	објект	површина на парцела m ²	површина под објект m ²	вкупна површина под објект m ²	катност	развиена бруто површина m ²	вкупна развиена бруто површина m ²	процент на изграденост	коэффициент на искористеност	вид на конструкција	класа на намена	состојба
9540	1.01	295.50m ²	128.28m ²	128.28m ²	П+1+ПК	384.85m ²	384.85m ²	43%	1.30	СК	A1	Д
9545	1.02	186.05m ²	87.92m ²	87.92m ²	П+1	175.85m ²	175.85m ²	47%	0.95	МЕ	A1	С
9546	1.03	236.20m ²	131.14m ²	131.14m ²	П+1	262.29m ²	262.29m ²	56%	1.11	МЕ	A1	С
9549	1.04	481.47m ²	169.65m ²	169.65m ²	П+1	339.29m ²	339.29m ²	35%	0.70	СК	B3	Д
9547/1	1.05	457.37m ²	120.17m ²	120.17m ²	П+1	240.34m ²	240.34m ²	26%	0.53	СК	A1	С
9551/4	1.06	2001.12m ²	962.11m ²	962.11m ²	П+5	5772.68m ²	5772.68m ²	48%	2.88	СК	B4	Д
9553/2	1.07	1005.76m ²	705.81m ²	705.81m ²	П+5	4234.88m ²	4234.88m ²	70%	2.13	СК	B4	Д
9554/1	1.07a	440.30m ²	153.53m ²	153.53m ²	П+5	921.20m ²	921.20m ²	35%	2.09	СК	B4	Д
9552/2	1.07b	545.25m ²	434.20m ²	434.20m ²	П+5	2605.18m ²	2605.18m ²	80%	4.78	СК	B4	Д
9557/1	1.08	1857.65m ²	731.46m ²	731.46m ²	П+2	2194.39m ²	2194.39m ²	39%	1.18	СК	B4	Д
9551/2	1.09	422.97m ²	13.52m ²	13.52m ²	П	13.52m ²	13.52m ²	3%	0.03	-	E2/H3	Д
5537	1.10	1422.25m ²	1422.25m ²	1422.25m ²	П+2	4266.75m ²	4266.75m ²	100%	3.00	СК	B4	Д
5535	1.11	185.91m ²	185.91m ²	185.91m ²	П	185.91m ²	185.91m ²	100%	1.00	СК	B4	Д
5531/1	1.11a	4482.38m ²	207.86m ²	383.85m ²	П	207.86m ²	383.85m ²	9%	0.09	СК	B4	Д
	1.12		33.27m ²		П	33.27m ²				СК	E2/B4	
	1.13		142.72m ²		П	142.72m ²				МЕ	B4	Д
5534	1.14	664.07m ²	664.07m ²	664.07m ²	П+1	1328.13m ²	1328.13m ²	100%	2.00	СК	B4	Д
5531/2	1.15	7.57m ²	7.57m ²	7.57m ²	П	7.57m ²	7.57m ²	100%	1.00	/	E2	/
5532	1.16	89.29m ²	89.29m ²	89.29m ²	П	89.29m ²	89.29m ²	100%	1.00	МЕ	B4	Д
5533	1.17	6.99m ²	6.99m ²	6.99m ²	П	6.99m ²	6.99m ²	100%	1.00	/	E2	/
5526	1.18	4324.88m ²	4324.88m ²	4324.88m ²	П/П+1	4324.88m ²	8318.75m ²	100%	1.92	СК	D3	Д
5523	1.19	98.70m ²	98.70m ²	98.70m ²	П	98.70m ²	98.70m ²	100%	1.00	МЕ	F4	С
5524/1	1.20	1248.00m ²	913.50m ²	913.50m ²	П	913.50m ²	913.50m ²	73%	0.73	СК	B1	С
5530/3	1.20a	24.20m ²	24.20m ²	24.20m ²	П	24.20m ²	24.20m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5530/9	1.20b	9.70m ²	9.70m ²	9.70m ²	П	9.70m ²	9.70m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5527	1.20b	200.32m ²	200.32m ²	200.32m ²	П	200.32m ²	200.32m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5530/2	1.20r	40.99m ²	40.99m ²	40.99m ²	П	40.99m ²	40.99m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5522	1.21	1113.57m ²	1113.57m ²	1113.57m ²	П	1113.57m ²	1113.57m ²	100%	1.00	СК	B1	С
5530/1	1.22	12824.00m ²	708.58m ²	708.58m ²	П	708.58m ²	708.58m ²	6%	0.06	СК	F4/H3	С
5055	1.23	263.84m ²	38.77m ²	134.09m ²	П+1	77.54m ²	268.18m ²	51%	1.02	СК	A1	С
	1.24		52.66m ²		П+1	105.33m ²				СК	A1	С
	1.25		42.66m ²		П+1	85.31m ²				МЕ	A1	Л
5052	1.26	166.79m ²	95.63m ²	95.63m ²	П	95.63m ²	95.63m ²	57%	0.57	МЕ	A1	Д
5053	1.27	195.31m ²	83.33m ²	83.33m ²	П	83.33m ²	83.33m ²	43%	0.43	МЕ	A1	Д
5553	1.28	135.11m ²	82.79m ²	82.79m ²	П	82.79m ²	82.79m ²	61%	0.61	МЕ	A1	Д
5552	1.29	145.84m ²	70.50m ²	70.50m ²	П+1	141.01m ²	141.01m ²	48%	0.97	СК	A1	Д
5551	1.30	132.29m ²	76.99m ²	76.99m ²	П	76.99m ²	76.99m ²	58%	0.58	МЕ	A1	Д
5071/1	1.30	113784.25m ²	68.49m ²	408.80m ²	П	68.49m ²	536.63m ²	0.4%	0.00	МЕ	A1/D1	С
	1.31		99.22m ²		П+1	198.43m ²				СК	A1/D1	Д
	1.33		73.24m ²		П	73.24m ²				МЕ	A1/D1	Д
	1.34		44.26m ²		П	44.26m ²				МЕ	A1/D1	С
	1.35		42.07m ²		П	42.07m ²				МЕ	A1/D1	Л
	1.36		29.40m ²		П	29.40m ²				МЕ	A1/D1	Л
	1.37		36.46m ²		П	36.46m ²				МЕ	A1/D1	Л
1.38	15.65m ²		П		44.26m ²	МЕ				A1/D1	Л	
5550	1.39	284.11m ²	133.42m ²	133.42m ²	П+ПК	266.84m ²	266.84m ²	47%	0.47	СК	B4	Д
5549	1.40	42.72m ²	42.72m ²	42.72m ²	П+ПК	85.45m ²	85.45m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Д
5546/1	1.41	79.97m ²	50.54m ²	50.54m ²	П	50.54m ²	50.54m ²	63%	0.63	МЕ	A1	Д
5546/2	1.42	79.90m ²	49.94m ²	49.94m ²	П	49.94m ²	49.94m ²	62%	0.62	МЕ	A1	Д
5545	1.43	169.64m ²	67.00m ²	67.00m ²	СУ+П	134.01m ²	134.01m ²	39%	0.39	СК	A1	Д
5544	1.44	141.36m ²	84.03m ²	84.03m ²	СУ+П	168.06m ²	168.06m ²	59%	0.59	СК	A1	Д
5543	1.45	486.26m ²	48.97m ²	96.22m ²	П+ПК	97.95m ²	192.43m ²	20%	0.40	МЕ	A1	Д
	1.46		47.24m ²		П+ПК	94.49m ²				МЕ	A1	Д
5071/2	1.47	1350.61m ²	413.90m ²	413.90m ²	П+1+ПК	1241.70m ²	1241.70m ²	31%	0.92	СК	B3	Д
5541	1.48	18848.50m ²	2926.54m ²	2926.54m ²	П+1	5853.09m ²	5853.09m ²	16%	0.31	СК	B3	Д
5072/1	1.49	375.50m ²	375.50m ²	375.50m ²	П	375.50m ²	375.50m ²	100%	1.00	МЕ	A1	С
5071/8	1.50	23.99m ²	23.99m ²	23.99m ²	П	23.99m ²	23.99m ²	100%	1.00	МЕ	A1	С
5073	1.51	267.36m ²	267.36m ²	267.36m ²	П	267.36m ²	267.36m ²	100%	1.00	МЕ	E5	С
5074	1.52	159.73m ²	159.73m ²	159.73m ²	П	159.73m ²	159.73m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Ц
5075	1.53	69.11m ²	69.11m ²	69.11m ²	П	69.11m ²	69.11m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Л
5076	1.54	207.99m ²	104.78m ²	103.20m ²	П	104.78m ²	104.78m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Л
	1.55		103.20m ²		П	103.20m ²				МЕ	A1	Л
5077	1.56	43.48m ²	43.48m ²	43.48m ²	П	43.48m ²	43.48m ²	100%	1.00	МЕ	A1	Л
5540/1	1.57	2053.60m ²	47.11m ²	47.11m ²	П	47.11m ²	47.11m ²	2%	0.02	МЕ	A1	С
5540/2	1.58	2956.73m ²	61.12m ²	168.48m ²	П+1	122.24m ²	229.60m ²	6%	0.08	МЕ	B4	С
	1.59		107.36m ²		П	107.36m ²				СК	B4	Д
ВКУПНО		177136.44m ²	20011.35m ²	20011.35m ²		41597.86m ²	45591.74m ²	11%	0.26			

10.2. НУМЕРИЧКИ ПОДАТОЦИ ЗА ПОСТОЈНА СОСТОЈБА

ДУП ГРАДСКА ЧЕТВРТ ЦС 14 КАЛЕ И СРЦ КАЛЕ		
А1 - ДОМУВАЊЕ ВО СТАНБЕНИ КУЌИ	6556.35m ²	2.50%
Б1-МАЛИ КОМЕРЦИЈАЛНИ И ДЕЛОВНИ НАМЕНИ	2636.78m ²	1.01%
Б4- ДЕЛОВНИ ПРОСТОРИИ	12076.16m ²	4.61%
Б5 - ХОТЕЛСКИ КОМПЛЕКСИ	267.36m ²	0.10%
В3- КУЛТУРА	20680.58m ²	7.89%
В4- ДРЖАВНИ ИНСТИТУЦИ	3858.65m ²	1.47%
Г4 - СТОВАРИШТА/СКЛАДОВИ	807.28m ²	0.31%
Н3 - НЕИЗГРАДЕНО ЗЕМЈИШТЕ	29069.80m ²	11.09%
Д1- ПАРКОВСКО ЗЕЛЕНИЛО	113140.97m ²	43.16%
Д2- ЗАШТИТНО ЗЕЛЕНИЛО	15558.75m ²	5.94%
Д3- СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА	4324.88m ²	1.65%
Е1 - КОМУНАЛНА ИНФРАСТРУКТУРА	53094.57m ²	20.25%
Е2- КОМУНАЛНА СУПРАСТРУКТУРА	61.35m ²	0.02%
ВКУПНО	262133.48m²	100.00%